

ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ

◆◆◆◆ ΜΗΝΙΑΙΟΝ
◆◆◆◆ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟΝ
◆◆◆◆ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

***** ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
Δ. Ι. ΚΑΔΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ

ΕΤΟΣ Θ΄.

***** ΤΕΥΧΟΣ 98.

**** ΑΠΡΙΛΙΟΣ 1909

ΣΥΝΔΡΟΜΗ

***** ΕΛΛΑΔΟΣ 12 ΔΡ.

*** ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ 12 ΦΡ.

**** ΤΟ ΤΕΥΧΟΣ 1 ΔΡ.

✦ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ✦

Κρητική ψαλμοδία ἐν Ἑπτανήσῳ, ὑπὸ Σπ. Δε-Βιάζη.

Τὰ παράδοξα τοῦ Συβαρυτισμοῦ, ὑπὸ Πολ. Δη-
μητρακοπούλου. (Συνέχεια).

Ἡ ὀκλαβειὰ τῶν αἰσθήσεων, ὑπὸ Δ. Γρ. Καμ-
πούρογλου.

Ἡ Σφαγὴ. Τραγοῦδι, ὑπὸ Φ. Σιμόνε δὲ Μπρού-
βερ.

Αἱ ἀνασκαφαὶ τῆς Κρήτης.

Μία ζῶη τοῦ ἔθνους, ὑπὸ Μυροσίνας.

Εἰρωνεῖται, ὑπὸ Ἐρ. Μπέν.

Γερμανικὴ φιλολογία καὶ τέχνη, ὑπὸ Β.

Ἐδγασ Πόε. (Τέλος).

Καλλιτεχνικὴ ἔκθεσις Ζαππείου.

Γράμματα καὶ τέχνη.

ΕΙΚΟΝΕΣ

Τεθλιμένα μῆτηρ.

Νύξ.

Βεδουῖναι ὑφαίνουσαι, ὑπὸ Α. Ταυριν.

Οἶκος τυφλῶν. Ἡ Διευθύντρια.

» Οἱ τυφλοὶ λουόμενοι.

» » βορτάζοντες τὸ Πάσχα.

» » εἰς τὸ φρούριον Χαλ-
κίδος.

Ἡ μονὴ Σιών.

❖ ΑΘΗΝΑΙ ❖

Ὁδὸς Χαριλάου Τρικούπη 22α

“ ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ ”

Ἐκδίδεται εἰς τὰς ἀρχὰς ἐκάστου μηνός. — Ἀσχολεῖται κυρίως εἰς τὰς Ὠραίας Τέχνας.
 Ἐν φύλλον στέλλεται δωρεάν ὡς δείγμα εἰς τὸν αἰτοῦντα. — Τιμὴ ἐκάστου φύλλον μίᾳ δραχμῇ.
 Αἱ συνδρομαὶ προπληρώνονται, στέλλονται δὲ ἀπ' εὐθείας πρὸς τὴν ἐν Ἀθήναις διεύθυνσιν.
 Οἱ συνδρομηταὶ κέκληνται ἐκπτώσεις ἐφ' ὧν τῶν ἐκδόσεων τῆς «Πινακοθήκης».
 Συνδρομὴ ἑτησία : Ἐσωτερικοῦ δρ. 12. — Ἐξωτερικοῦ φρ. χρ. 12. Ἐξάμηνος τὸ ἥμισυ.
 Γραφεῖα : Ὁδὸς Χαριλάου Τρικούπη 22α — Ἀθήναι.

ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟΝ ΙΩΑΝΝΟΥ ΣΙΔΕΡΗ

Ἐξωτ. Ὁδὸς Σταδίου—Κάτωθεν Ἀρσακείου

N. ΚΟΝΤΟΠΟΥΛΟΥ

ΛΕΞΙΚΟΝ ΕΛΛΗΝΟΑΓΓΛΙΚΟΝ

Ἄριστον βοήθημα διὰ τοὺς μαθητάς τῆς Ἀγγλικῆς.

ΒΑΣΙΛΙΚΟΝ ΑΝΘΟΠΩΛΕΙΟΝ

ΑΡΙΣΤΟΦΙΛΟΥ ΤΣΟΥΤΣΟΥ

Ἐξωτ. Ὁδὸς Σταδίου—Ἐναντι Βουλῆς

ἔχει τὴν ἀριστοκρατικωτέραν πελοτεῖαν. — Μεγάλη ποικιλία ἀνθῶν. — Φυτὰ τεχνητά. — Καλλιτεχνικώτατοι στέφανοι.

Ὁ ἀποστέλλων ἐντὸς τοῦ μηνός Ἀπριλίου τὴν συνδρομὴν τοῦ ἐννάτου ἔτους ἀπ' εὐθείας εἰς τὴν Διεύθυνσιν, λαμβάνει δωρεάν ἐν

λαχείον τοῦ Ἐθνικοῦ Στόλου.

ΕΝΤΟΣ ΤΟΥ ΜΑΪΟΥ

διανεμηθήσεται εἰς τοὺς προπληρώσαντας τὴν συνδρομὴν τοῦ ἐννάτου ἔτους συνδρομητὰς τῆς «Πινακοθήκης» τὸ ἑτήσιον δῶρον, μεγάλη ἔγχρωμος φωτοτυπία

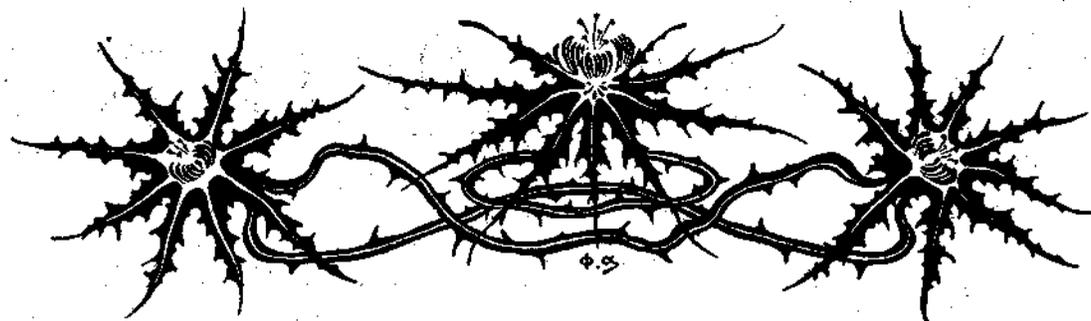
Ο ΕΝΤΑΦΙΑΣΜΟΣ ΤΟΥ ΠΡΙΓΚΗΠΟΣ Δ' ΟΡΓΑΖ

τὸ ἀριστούργημα τοῦ ἐξοχωτέρου τῶν Ἑλλήνων καλλιτεχνῶν, τοῦ διασήμου

ΔΟΜΗΝΙΚΟΥ ΘΕΟΤΟΚΟΠΟΥΛΟΥ

Μόνον ὅσοι μέχρι τῆς 1ης Μαΐου πληρώσουν τὴν συνδρομὴν των θὰ λάβουν τὴν φωτοτυπίαν ταύτην, ἥτις θὰ ἐκδοθῇ εἰς τόσα ἀντίτυπα, ὅσοι εἶνε οἱ προπληρώσαντες συνδρομηταί.

Ἐκτὸς τῶν συνδρομητῶν οὐδεὶς θὰ λάβῃ ἀντίτυπον, οὔτε θὰ πωληθῇ ἡ εἰκὼν εἰς βιβλιοπωλεῖα.

ΤΗΛΕΦΩΝΟΝ

Φιλοτέχνῳ Γ. Ἐνταῦθα. Εὐχαριστοῦμεν διὰ τὰς κολακευτικὰς φράσεις σας. Μὴ φοβείσθε ὅτι ἡμποροῦν νὰ μᾶς ἀποβαρύνουν αἱ προσωπικαὶ ἐπιθέσεις. Τὸν κ. Σάχον ἄλλως τε ἀπεδοκίμασαν καὶ αὐτοὶ οἱ ἐν τῇ ἐπιτροπῇ συνάδελφοί του διὰ τὰς ἀστείας διατριβὰς του. Τὰ ἐκτεθέντα ἔργα του ἦταν τόσον παλαιά, ὥστε δικαίως μετέβη εἰς τὸ Ἀρχαιολογικὸν συνέδριον...

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΑΕΡΙΟΦΩΤΟΣ ΑΘΗΝΩΝ

Εἰδοποιήσεις

Εἰδοποιῶνται οἱ κ. κ. καταναλωταὶ ἡλεκτρικοῦ ρεύματος ὅτι ἀπὸ 1ης Ὀκτωβρίου π. ἔ. (καὶ ἐφ' ὅσον ἡ τιμὴ τοῦ συναλλάγματος δὲν ὑπερβαίνει τὰ 125 ο)ο) ἡ τιμὴ διὰ μὲν τὸν ἡλεκτρικὸν φωτισμὸν ὑπερβιάσθη ἀπὸ 12 λεπτῶν εἰς 9 λεπτὰ τὸ ἑκατόμβατον, διὰ δὲ τὴν κινητήριον δυνάμιν ἀπὸ 6 λεπτῶν εἰς λεπτὰ 4)2 τὸ ἑκατόμβατον.

Ἐπὶ τῆς διὰ φωτισμὸν καταναλώσεως θέλει ἐπιστρέφειν εἰς τὸ τέλος τοῦ ἔτους εἰς τοὺς κ. κ. καταναλωτὰς τοὺς καταναλίσκοντας πέραν τῶν 15,000 ἑκατομβάτων ἑτησίως ἐκπτώσεις 5, ἢ 10 ἢ 15 καὶ 20 ο)ο ἀναλόγως τῆς σπουδαιότητος τῆς ἑτησίας αὐτῶν καταναλώσεως.

(Ἐκ τοῦ Γραφείου τῆς Ἐταιρίας)

Ἡ τεθλιμμένη μήτηρ

ΚΡΗΤΙΚΗ ΨΑΛΜΩΔΙΑ ΕΝ ΕΠΤΑΝΗΣΩ.

Ν Ἐπτανήσῳ κρητικῇ μουσικῇ καλεῖται ἢ κατὰ πρακτικὴν ἁρμονίαν τετράφωνος μουσικῇ, ἢ ψαλλομένη καὶ ἐν Κερκύρῃ καὶ ἐν Ζακύνθῳ ἰδίως πρὸς διάκρισιν τῆς ἱερᾶς μουσικῆς τῆς ἐν χροῦσει ἐν ταῖς λοιπαῖς Ἑλληνικαῖς ἐκκλησίαις, ἣτις ἐν Ἐπτανήσῳ καλεῖται καὶ βυζαντινῇ.

Τὴν κρητικὴν ταύτην ψαλμοδίαν μας, τινὲς τὴν καλοῦσιν Ἐπτανησιακὴν, ἄλλοι δὲ φρήγκικην, ὡς ἀναπτυσσομένην τὸ πρῶτον ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν τῶν κρατούντων Ἐνετῶν. Καὶ ὅμως ἡ ἱερὰ αὕτη ψαλμοδία τῆς Ἐπτανήσου κατάγεται ἐκ Κρήτης, διεσώθη δὲ ἐν Ἐπτανήσῳ καὶ ἀριθμῆι μακραιώνων ζωῶν.

Ἡ Κρήτη, ἣτις ὑπέροξε ἢ πρώτη κοιτίς τοῦ Ἑλληνικοῦ πολιτισμοῦ, παραλαβοῦσα αὐτὸν καὶ παρὰ τῶν ἀνατολικῶν ἔθνῶν, ἐπρόκειτο μετὰ πολλοὺς αἰῶνας νὰ αἰσθανθῆ καὶ τὰ θέλητρα τῆς ἰταλικῆς ἀναγεννήσεως τῆς τέχνης, τῶν γραμμάτων, ἂν καὶ εἶχε τὰ βλέμματά της ἐστραμμένα εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν, ὡς τὴν ἀρχὴν πρὸς τὰς Ἀθήνας.

Τὸ θέατρόν της, ὡς γνωστόν, ἐπηρεάσθη ὑπὸ τῆς θαυμασίως ἀναπτυσσομένης τότε δραματικῆς τῆς Ἰταλίας ἐπηρεάσθη καὶ ἡ ποίησις της, ἢ ὅποια ἔτρεφε καὶ τρέφει σχεδὸν ἀκόμη τὸν Ἑλληνικὸν λαόν, ὅστις τὸν Ἐρωτόκριτον καὶ τὴν σημερινὴν ἀγαπᾷ καὶ θά τὸν ἀγαπᾷ πάντοτε καὶ δὲν ἐλησθήσονται εἰς τὴν Ἑσθλοσύνην καὶ τὴν Ἐρωφίλιν. Εἰς τὴν Ἀγιογραφίαν ὁ Κρητὴς δὲν παρηκολούθησε πιστότατα τὴν Βυζαντιακὴν τεχνουργίαν, ἀλλὰ προσεπάθησε νὰ προχωρήσῃ κατὰ τὴν καὶ βλέπομεν εἰς τὴν Ἐρμυνησίαν τῶν ζωγράφων ὡς πρὸς τὴν ἐκκλησιαστικὴν ζωγραφίαν, κεφάλαιον τιτολοφοῦμενον: Πῶς νὰ δουλεύῃς Κρητικῶς. Καὶ ἡ Κρητικὴ αὕτη, οὕτως εἰπεῖν, τεχνουργία εὔρεν ὅπαδους ἀρίστους.

Τῆς ἰταλικῆς ἀναγεννήσεως παρειδωσάσης εἰς τὴν διάνοιαν καὶ καρδίαν τῶν Κρητῶν, ἡ νεοελληνικὴ γραμματολογία ἀπηθανάτισθη διὰ ὠραιωτάτων σελίδων, αἱ ὁποῖαι ἀνήκουσιν εἰς τὴν ἠρωϊκὴν ταύτην μεγαλόνησον. Ἐχοντες τότε οἱ Κρητῆς καλλιλογικὸν αἰσθημα ἥτο φυσικὸν νὰ ἠσθάνθησαν τὴν ἀνάγκην ἄλλης ψαλμοδίας, ἀφοῦ ἡ Βυζαντιακὴ κατ' ὀλίγον ἔχανε τὴν λαμπρὰν μορφήν της καὶ ἐγένετο κακότηχος εἰς τὴν Ἑλλάδα, ὡς ἐκ τῆς ἀσιατικῆς κυριαρχίας, ἐνῶ εἰς τὴν Ἰταλίαν ἀνεῖρθετο, ἀνεπτύσσεται καὶ ἐγένετο τέχνη. Ἡ ἀνάγκη αὕτη τῶν Κρητῶν ἥτο ἀποτέλεσμα τῆς ἰταλικῆς ἐπίδρασεως, τῆς ἐπιδράσεως μάλιστα τῆς ψαλλο-

μένης ἱερᾶς μουσικῆς ἐν τοῖς ἐν Κρήτῃ καθολικοῖς ναοῖς. Ἡ ἐνετοκρατουμένη Κρήτη, ἐκ τοῦτου φαίνεται ὅτι δὲν ἔμενε ἀπαθὴς καὶ εἰς τὴν ἱερὰν μουσικὴν, ἣτις ἀνυψώνει τὴν καρδίαν καὶ τὴν διάνοιαν πρὸς τὸν Θεόν καὶ ὡς ἠθέλησε νὰ ἔχη ἰδίον τρόπον ἀγιογραφικῆς τεχνουργίας, τοιοῦτοτρόπως ἐκαινοτομῶν τινες καὶ εἰς τὴν ἱερὰν μουσικὴν. Ἡ Κρητικὴ ψαλμοδία φαίνεται ὅτι εἰς τὴν Ἐπτανήσον ἔχει τὴν ἀρχὴν μετὰ τὴν ἄλωσιν τῆς Κρήτης, τῷ 1669, ὅτε καὶ εἰς τὴν Ζακύνθον κατέφυγον πολλοὶ Κρητῆς μετὰ κειμηλίων, ὡς θὰ ἐνθυμοῦνται οἱ τακτικοὶ ἀναγνώσται τῆς «Πινაკοθήκης» ἐκ τοῦ ἀρθροῦ μου περὶ τῆς ἐν Ζακύνθῳ Βυζαντιακῆς τέχνης, τοῦ δημοσιευθέντος εἰς τὸν τρίτον τόμον.

Τότε ἦλθον εἰς τὴν Ζακύνθον ἱερεῖς καὶ ἱεροψάλται, ὡς μετέβησαν καὶ εἰς τὰς λοιπὰς τοῦ Ἰονίου νήσους, ὅπως ἀπολαύσωσιν ἐλεύθερον ὁπωσδήποτε ἀέρα.

Τινὲς ἐκ τῶν ἱεροψάλτων τούτων ἔψαλλον μίαν ἁρμονικὴν ψαλμοδίαν, ἢ ὅποια ἐνεθουσίασε τοὺς φιλαρμονικοὺς Ζακυνθίους. Λέγομεν Ζακυνθίους, διότι ὑπάρχει σύγχρονος μαρτυρία πιστοποιοῦσα ὅτι τῇ 20 Δεκεμβρίου τοῦ 1671 ἔτους, δὴλα δὴ τρία ἐτὴ μετὰ τὴν ἄλωσιν τῆς ἠρωϊκῆς ταύτης νήσου εἰς δύο—τρεῖς ἐκκλησίας τῆς Ζακύνθου, Κρητῆς ἱεροψάλται ἔψαλλον νέαν μουσικὴν, ὁμοιάζουσαν μετὰ τὴν τῶν Ἀστικῶν ἐκκλησιῶν, ὅτι ἄλλοι ἐπίσης Κρητῆς ἔψαλλον Ἑλληνικὴν μουσικὴν (musica greca) καὶ ὅτι οἱ ἐνοῦνται τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου καὶ αὐτοὶ οἱ ἐπίτροποι ἠθέλον κατὰ τὰ Χριστοῦγεννα τοὺς ψάλτας τῆς νέας μουσικῆς—ὡς τότε τὴν ἐκάλοιν—ἀλλ' οἱ ψάλται Κρητῆς ἠθέλον τριπλάσιαν πληρωμὴν, διὸ οἱ συντικὴ ἐμεσολάβησαν ὅπως λάβωσι διατάξιαν πλ η ρ ω μ ἢ ν. Ἐκ τούτου φαίνεται ὅτι, πρὸ τῆς ἀλώσεως τῆς Κρήτης, ἔψαλλον ἐν τῇ μεγαλόνησῳ ταύτῃ δύο εἶδη μουσικῆς, ἢ Ἑλληνικὴν greca—κατὰ τὸ ἔγγραφο—καὶ ἢ ὁμοιάζουσα πρὸς τὴν τῆς δυτικῆς ἐκκλησίας. Ἡ Ἑλληνικὴ θὰ ἦτο βεβαίως ἢ βυζαντιακὴ. Πρὸ τῆς ἀλώσεως τῆς Κρήτης ἥτο ἐν χροῦσει ἐν τῇ μεγαλόνησῳ ταύτῃ καὶ ἡ χειρονομία (1), διότι ὁ Κρητὴς Νικόλαος Καλλιμάχης, γεννηθεὶς τῷ 1645, ὅστις

(1) Τῆς παλαιᾶς Βυζαντιακῆς μουσικῆς βάσις ἥτο ἡ χειρονομία, δι' ἧς ὁ τελετάρχης ἐσημεῖον εἰς τὴν ὀρχήστραν καὶ τοὺς ψάλλοντας τὴν ἀλλαγὴν τοῦ μέλους. Ὁ Χρυσάνθος λέγει ὅτι μετὰ τὴν πτώσιν τῆς «Ρωμαϊκῆς βασιλείας», παρήχμαζε μὲν κατ' ὀλίγον ἡ χειρονομία, ἐσώζετο δὲ μέχρι τοῦ 1650 ἔτους, διότι κατ' αὐτὸν τὸν καιρὸν ὁ Ἰ. Βάρβαρος, Ἐνετὴς, ἠρώτησε τὸν ἐκ Κρήτης πρωτοψάλτην Δημ. Ταμίαν διὰ νὰ μάθῃ διὰ ποίαν αἰτίαν συνέθιζον ἐν τῇ ἀνατολικῇ ἐκκλησίᾳ νὰ χειρονομῶσι καὶ νὰ ψάλλωσι τὸ τέρας

εἶχε γνώσιν περὶ τῶν ἐν Κρήτῃ τότε διατηρουμένων μουσικῶν νευμάτων, λέγει τὴν χειρονομίαν λ ε ι ψ α ν ο ν τῆς παλαιᾶς παντομηρικῆς ὀρχήσεως, τοὺς δὲ Κρητῆς μουσικοὺς ὡς γνησίους διαδόχους αὐτῆς. Σημειώτεον ὅτι οἱ ἐν Ζακύνθῳ καταφυγόντες Κρητῆς ἱεροψάλται οἱ πλείστοι ἔψαλλον τὴν Ἑλληνικὴν μουσικὴν, καὶ μόνον ἄλλοι ἔψαλλον τὴν νέαν μουσικὴν, ἐπειδὴ δὲ ἦρθε ἐν Ζακύνθῳ, ἔμαθον ταύτην καὶ ἄλλοι καὶ τῷ 1671 ἦσαν κάτοχοι ἀρκετοί, ἐξ ὧν τινὲς ἦσαν νεώτατοι τὴν ἡλικίαν. Ἐκ τούτου συμπεραίνεται ὅτι εἰς τὴν Κρήτην ἥτο μᾶλλον διαδεδομένη ἢ παλαιὰ ἱεροψάλτικὴ καὶ ὅτι οἱ καινοτομοῦντες ἦσαν ὀλίγοι. Διὰ τοῦτο δὲ οἱ σύγχρονοι ἱστορικοὶ δὲν ἔδωκαν σημασίαν.

Ἄγνωστον εἶναι πρὸ τῆς ἀλώσεως τῆς Κρήτης, ἂν ἢ ἐν Ἐπτανήσῳ Βυζαντιακὴ ψαλμοδία εἶχε ὑποστῆθαι δεινὰ τραύματα ἀπὸ τὴν δυτικὴν ἐπίδρασιν.

Ἄλλως τε ἢ Ἑλληνικὴ μουσικὴ ὑπέστη πολλὰς περιπετείας. Ἀπὸ τῶν Μακεδονικῶν χρόνων ἤρχισε κατ' ὀλίγον νὰ χάνῃ τὸ ἀρχαιοπρεπὲς ἦθος, τὸ ὅποion παραφθαρὲν συνεμίγη μετὰ τὸ ἐκνευρωσθέν τῆς Ἀνατολῆς. Ἐπειτα ἡ Ἐκκλησία ἀνεξουσιοῦσε τὴν Μουσικὴν, διαφυλάττουσα συνάμα, ἐφ' ὅσον ἠδύνατο, τὴν σε-

μνοπρέπειαν, τὴν ἀρμύζουσαν πρὸς ὑμνήσιν τοῦ Υἱοῦτου.

Ἀλλὰ δυστυχῶς δεινότεραι περιστάσεις προερχόμεναι τὸ μὲν ἀπὸ πολεμίους τῆς ὀρθοδοξίας, τὸ δὲ ἀπὸ τὰς ἐπιδράσεις τῶν κατακτητῶν, παρήγαγον, σὺν τῷ χρόνῳ, εἶδος μουσικῆς οὐσιωδῶς ἀπέχον τῆς παλαιᾶς μεγαλοπρεπειᾶς.

Ἡ ἀρχαία μουσικὴ εἶχε ἤδη λησμονηθῆ ἐν ἀρχῇ τοῦ Βυζαντιακοῦ αἰῶνος. Περὶ τούτου ἔχομεν μαρτυρίαν τῆς ἐκτῆς ἐκαιονταετηρίδος. Ὁ Ὀλυμπιόδωρος ἱστορεῖ ὅτι ὑπέρχον μὲν ἐπικατὰ τοὺς χρόνους τοῦ μουσικῶ βιβλίου, ἀλλ' οὐδὲν ἱχνος τῆς μουσικῆς ἐσώζετο.

Τῶν Βυζαντινῶν ἢ μουσικῆ ἥτο πολυφώνος καὶ πολύτονος. Ὁ Συμεὼν ὁ Θεσσαλονικῆς ἱστορεῖ ὅτι ἡ τῶν Σταυροφόρων εἰσβολὴ παρέλυσε τὸ παλαιὸν σύστημα τῶν ἁσματικῶν ἀκολουθιῶν, δὴλα δὴ τὴν πολυφωνίαν, πρὸς δὲ τοῦτοις τότε πρῶτον εἰσῆχθησαν ἐν τῇ ἱερᾷ μουσικῇ δημοτικοὶ ἤχοι λαϊκῶν ἁσμάτων, Ἑλληνικῶν καὶ ξένων. Ἡ δὲ τουρκικὴ δουλεία ἔδωκεν ἔπειτα τὸ τελευταῖον καιρὸν τραῦμα.

(Ἐπεται συνέχεια)

ΣΠ. ΑΕ ΒΙΑΖΗΣ

ΤΑ ΠΑΡΑΔΟΣΑ ΤΟΥ ΣΥΒΑΡΥΤΙΣΜΟΥ*

Μεταξὺ τῶν τρυφηλῶν λαῶν καταλέγονται οἱ ἀρχαῖοι Ἰθηεῖς καὶ οἱ Μασσαλιῶται. Οἱ τελευταῖοι οὗτοι ἔφερον ποδήρεις χιτῶνας, ἐζώνοντο πλατείας καὶ χρυσοποικιλτοὺς ζώνας, ὅπως οἱ ἰδιοὶ μας ἀρχιερεῖς, τὰς ὁποίας ὠνόμαζον μίτρας διὰ τοῦτο ἐκαλοῦντο καὶ μιτροχιτῶνες. Ὁ ἄριστος δὲ οἱ Ἀθηναῖοι ἐβλεπον τρυφηλόν τινα, τοῦ ἔλεγον τὸ παροιμιώδες καταστάν: «πλήσειας εἰς Μασσαλίαν».

Ἐν τούτοις καὶ οἱ Ἀθηναῖοι ἐν τῷ μέτρῳ τοῦ πολιτισμοῦ τῶν ἡμιλλῶντων πρὸς τοὺς τρυφηλοτέρους λαούς. Ὑπῆρξεν ἐποχὴ κατὰ τὴν ὅποian αἱ Ἀθῆναι εἶχον καταστῆ ἢ ἐστία πάσης τρυφηλότητος καὶ ἡδοναθίας. Οἱ ἄνδρες ἐνεδύοντο, κατὰ τὸν Αἰλιανόν, ἀλουργὴ ἱμάτια ἀνέδενον τὰς μακρὰς κόμας τῶν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς καὶ ἐνέσπειρον ἐπ' αὐτῶν χρυσοὺς τέττιγας. Ὑπῆρχον ἐν Ἀθήναις εἰδικὰ φιμυθία καὶ ἀλοιφαὶ διὰ τοὺς ἄνδρας. Τὸ Αἰγύπτιον ἥτο προωρισμένον διὰ τοὺς πόδας καὶ διὰ τὰς χεῖρας τὸ φοινίκιον διὰ τὰς ξυρισμένης σιαγόνας τῶν τὸ ἀμαρακινὸν διὰ τὰς ὀφθαλμοὺς καὶ τὴν κόμην, καὶ τὸ Ἐρπιλλίνον διὰ τὸ γόνυ καὶ τὸν αὐχέναν.

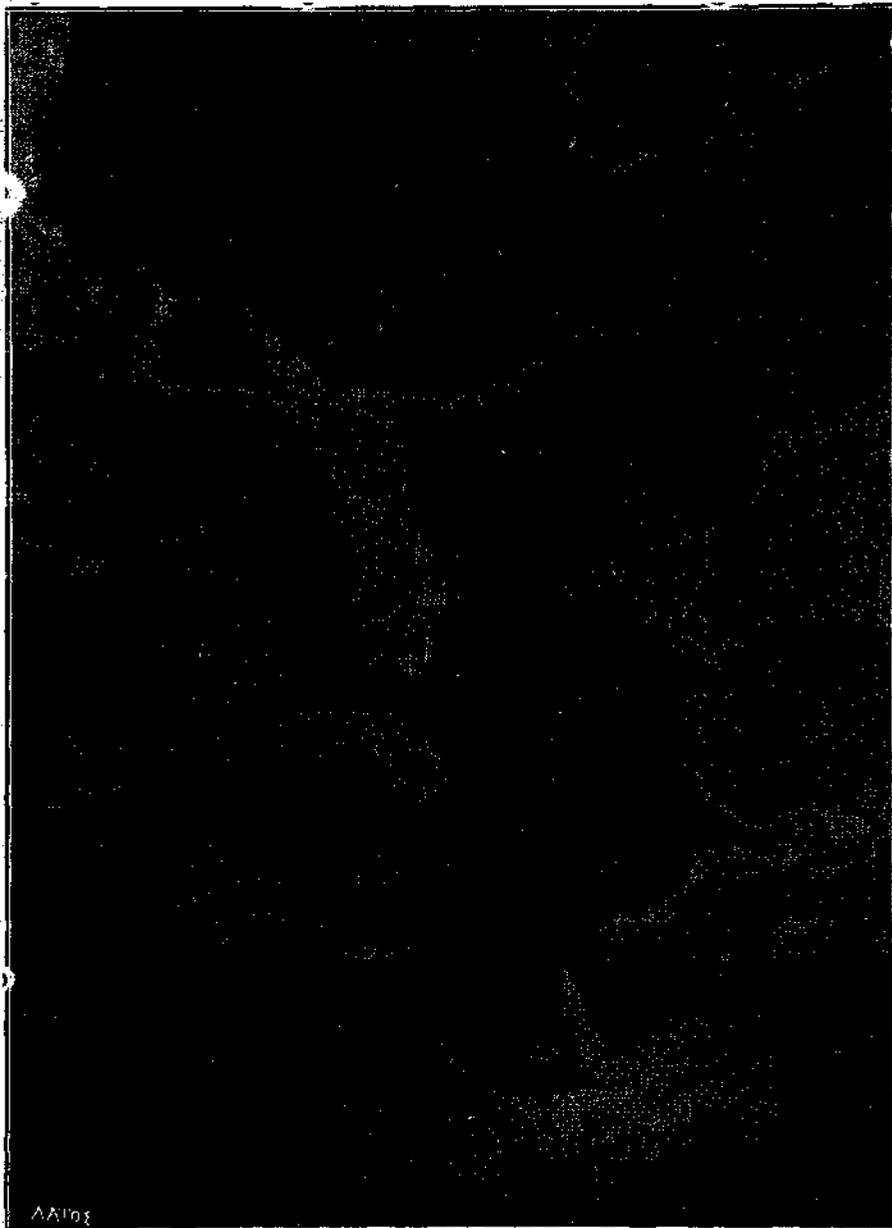
Τὰ δεῖπνά τῶν ἡσῶν περιφῆμα διὰ τὴν ποικιλίαν τῶν φαγητῶν, διὰ τὴν ἀκρατοσύνην τῶν καὶ ἰδίᾳ διὰ τὴν ἡλικιωμένη ἀριθμὸν εἰς τὸν ὅποιον ἀνήρχοντο τὰ εἶδη τῶν ποτηρίων μετὰ ὅποια ἐπίνον τὸν οἶνον τῶν. Ὑπὲρ τὰ ἐκτὸν εἰκοσιν εἶδη ἀναφέρει ὁ Ἀθηναῖος. Ἐξήρχοντο δὲ εἰς τὴν ἀγορὰν ἐπὶ φορείων, τὰ ὅποια ἔφερον παῖδες καὶ γυναῖκες. Αὐτὸς ὁ Θε-

μιστοκλῆς μάλιστα ἐθέσθη μίαν πρῶταν εἰς τὸν Κεραμεῖκόν ἐφ' ἀμάξης, συρομένης οὐχὶ ἀπὸ ἵππων ἢ ἀνδρῶν, ἀλλ' ἀπὸ τέσσαρας τὰς μάλλον διασήμους ἐταίρας τῆς πόλεως: τὴν Λάμιαν, τὴν Σικυωνίαν, τὴν Σάτυραν, καὶ τὴν Νάνιαν! Καὶ ὅμως οἱ Ἀθηναῖοι, τοιοῦτοι ὄντες, λέγει ὁ Αἰλιανός, κατήγαγον τὴν ἀθάνατον ἐκείνην νίκην τοῦ Μαραθῶνος!

Δεταξὺ τῶν τρυφηλοτέρων Ἀθηναίων δὲν πρέπει νὰ παραλείψωμεν δύο τοὺς καὶ διασημοτέρους: Δημήτριον τὸν Φαληρέα καὶ τὸν Ἀλικιιάδην. Ὁ Δημήτριος ὑπῆρξε παροιμιώδης διὰ τὴν τρυφηλότητά του διὰ νὰ ἐννοηθῆ δὲ πόσον χρήμα διέθετε πρὸς τοῦτο, ἀρκεῖ ν' ἀναφέρωμεν ὅτι ἐσπατάλη ἐν Ἀθήναις εἰς διασκεδάσεις τὸ ἐκ 1000 ταλάντων ἐτήσιον εἰσόδημά του, ἧτοι 6 ἑκατομμύρια, 210 χιλιάδας δραχμῶν σημερινῶν.

Ἐν τούτοις μεθ' ὅλην τὴν σπατάλην ταύτην ὁ Φαληρεὺς δὲν κατώρθωσε νὰ φθάσῃ εἰς τὸ ὕψος τῆς φήμης τοῦ Ἀλικιιάδου. Ὁ διάσημος ἐπὶ συβαριτισμῷ Ἀθηναῖος, ἥτο ταύτοχρόνως προικισμένος ὅχι μόνον μετὰ θαυμαστὸν κάλλος μορφῆς καὶ σώματος, ἀλλὰ καὶ μετὰ ὑπερβολικὴν καλαισθησίαν. Ὅσακις εἰσήρχετο εἰς τὸ θέατρον, ἠγείροντο ἐκ τῶν καθισμάτων τῶν ἄνδρες καὶ γυναῖκες διὰ νὰ τὸν θαυμάσουν. Ὁ δὲ φίλος τοῦ Σωκράτους, ὅστις κατείχετο ἀπὸ τὸ γνωστὸν δαιμόνιον τῆς φιλοσοφίας, οὐδέποτε ἀπεπειράθη νὰ συμβουλεύσῃ ἐγκράτειαν εἰς τὸν φίλον του, κατεχόμενον ἀπὸ τὸ δαιμόνιον τῆς ἀκολασίας φαίνεται δὲ ὅτι μεταξύ τῶν δύο

* Συνεχῆς.

ΑΑ101

ΗΑΡΙΣΙΝΟΝ ΣΑΛΟΝ

Ν 0 Ξ

δαιμονιώνεικείνων υπήρχεν όχι μόνον μεγάλη συμπάθεια και άνεκτικότης έλαττωμάτων, αλλά και κάποιος μυστηριώδης προσηλυτισμός του ένός δαιμονίου πρὸς τὸ ἄλλο καθόσον ὁ Σωκράτης ἐδέχετο εὐχαρίστως τοὺς εὐγεύστους πλακοῦντας, τοὺς ὁποίους τοῦ ἐστελλε τακτικά ὁ μαθητὴς του. Τὸ κακὸν μόνον ἦτο ὅτι σπανίως τοὺς ἐγεύετο, διότι ἡ κυρία Σωκράτους, ἡ περίφημος διὰ τὰς δυστροπίας της Ξανθίππη, ὡσάντις ἐπετύγγανε τοὺς πλακοῦντας τούτους, τοὺς ἔρριπτε κάτω και τοὺς κατεπάτει μετ' ἀγανακτήσεως! Ὅτε ἀπεδήμει ἐξ Ἀθηνῶν ὁ Ἀλκιβιάδης, αἱ διάφοροι πόλεις ἀνελάμβανον τὴν προμήθειαν τῶν χρειωδῶν του, διὰ τὰ ὁποῖα ἐμερίμωνν ἰδιαίτερος αἱ εὐγενέστεραι κυρίαί και δισποινίδες ἐκάστης πόλεως, ὅπως πράττουσήμερον διὰ λόγους φιλανθρωπίας. Αἱ κυρίαί της Ἐφέσου τοῦ παρεῖχον τὰς σκηνάς αἱ κυρίαί της

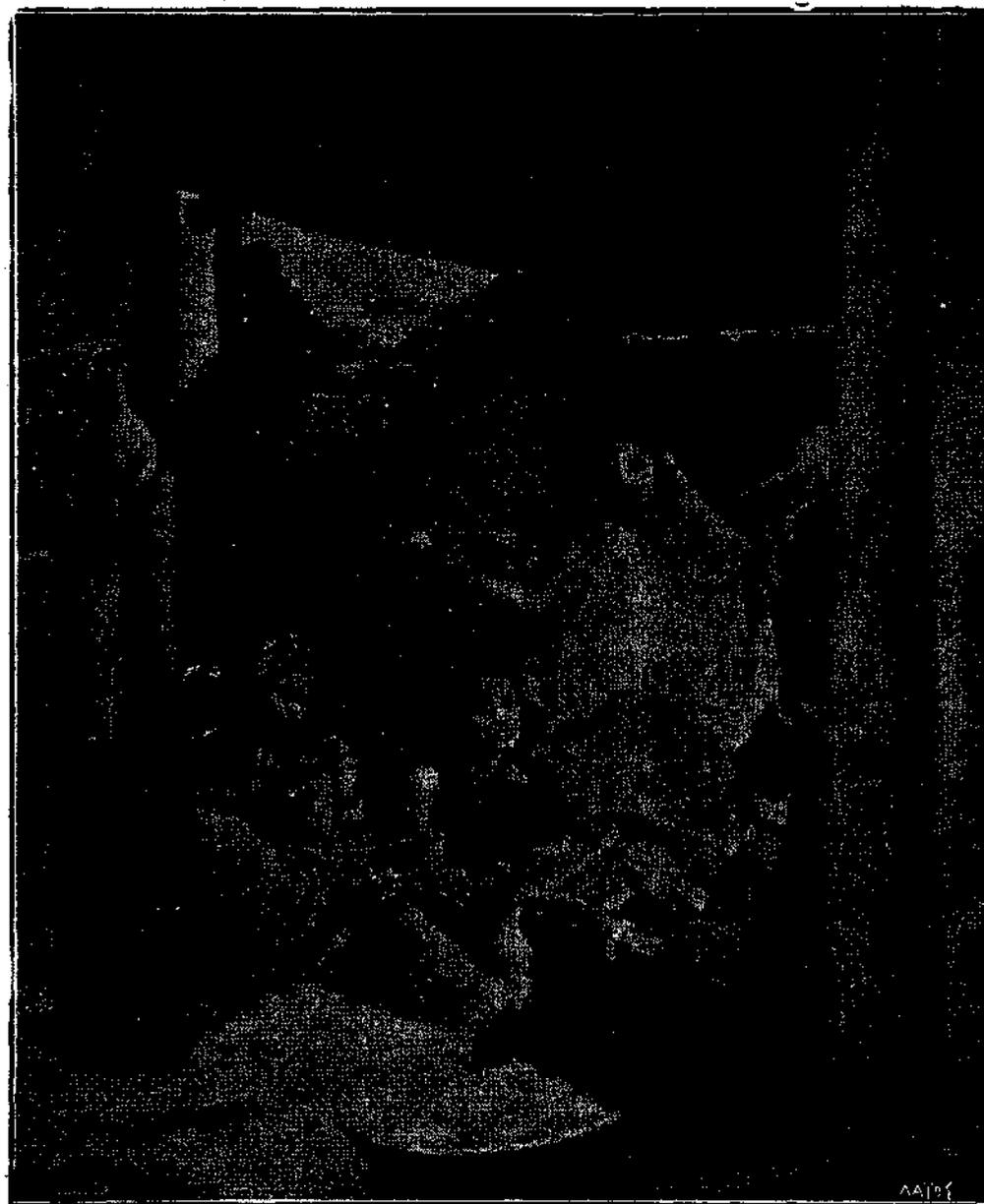
Χίου τοὺς ἵππους, και αἱ κυρίαί της Λέσβου τὸν σίτον.

Μετὰ τὸν Ἀλκιβιάδην, ὀνομαστός ἀπέβη διὰ τὴν τρυφηλότητά του, ὁ Μέγας Ἀλέξανδρος, τὴν ὁποῖαν ἐδιδάχθη ἐν Ἀσίᾳ και Αἰγύπτῳ. Τὰ δεῖπνά του ἦσαν μυθώδους πολυτελείας, ὁ δὲ Ἀλέξανδρος ἐλάμβανε θέσιν μεταξὺ τῶν δαιτυμόνων φορῶν περιχρῦσους ἱσράς ἐσθῆτας ἄλλοτε ἐφόρει τὴν πορφυρίδα και τὰ κέρατα τοῦ Ἀμμωνος, ἢ τὴν ἐσθῆτα της Ἀρτέμιδος, τὴν περιβολὴν τοῦ Ἑρμοῦ, και ἄλλοτε ἐφερε λεοντήν και ρόπαλον ὡς ὁ Ἡρακλῆς. Τὸ δάπεδον τοῦ ἀνακτόρου του ἐρραίνετο μετὰ διάφορα μῦρα, ἢ δὲ τελετὴ τοῦ γάμου του ἐνεῖχε κάτι τι τὸ μυθώδες και ἀπερίγραπτον, τοῦ ὁποῖου τὴν περιγραφὴν εὕρισκει τις διὰ μακρῶν εἰς τὸ 12 βιβλίον τοῦ Ἀθηναίου. Μίαν φορὰν ἀπέστειλεν ἐπιστολάς εἰς δλας τὰς πόλεις ζητῶν

πορφύρας, οὐχὶ διὰ τὸν ἑαυτὸν του, ἀλλὰ διὰ τοὺς θεράποντας και ἱπποκόμους του. Ὅτε δὲ ἠγγέλθη ὁ τόσον καταστρεπτικὸς διὰ τὸ Ἑλληνικὸν γένος θάνατός του, ὁ σοφὸς Θεόκριτος, ὑπαινιττόμενος τὰς πορφύρας, ἃς τοῦ εἶχε στείλῃ ἡ Χίος διὰ τοὺς ὑπηρετάς του, ἠκούσθη παρωδῶν γνωστὸν στίχον τοῦ Ὁμήρου «τὸν δ' ἔλαβε πορφύρεος θάνατος και μοῖρα κραταιά».

Οὐχ ἦντιον τρυφηλὸς ἦτο και ὁ πατήρ αὐτοῦ Φίλιππος ὁ Μακεδὼν, ἀλλ' ἦτο ταυτοχρόνως και τῶσον ματαιόδοξος και μαρός, ὥστε ἐσκέφθη ποτὲ νὰ καλέσῃ εἰς πολυτελεῆς δεῖπνον τὴν Ἀθηνᾶν ἀπὸ τὸν Οὐρανόν. Ὅτε ἐπῆλθεν ἡ ὥρα τοῦ δεῖπνου, ἐστειλεν ἕνα τὸν θεράποντων εἰς τὸν θάλαμον της ὑποδοχῆς διὰ νὰ ὀδηγήσῃ τὴν θεᾶν εἰς τὴν τράπεζαν. Ὁ δυστυχὴς θεράπων μετέβη ἐξ ἀνάγκης,

ἐπιστρέψας δὲ μετὰ στιγμὴν, εἶπεν ὅτι ἡ θεὰ δὲν εἶχεν ἀποφασίση ἀκόμη νὰ κατέλθῃ. Ὁ Φίλιππος τόσον ὠργίσθη διὰ τὴν ἀπάντησιν ταύτην τοῦ ὑπηρετοῦ, ὥστε διέταξε και τὸν ἐφόνευσαν ἐνώπιόν του. Κατόπιν ἀπέστειλε δεύτερον, ὁ ὁποῖος ὑπέστη τὴν αὐτὴν συμφορὰν. Τέλος ἔδωκε και εἰς τρίτον θεράποντα τὴν αὐτὴν ἐντολήν, ἀλλ' αὐτὸς εὐρέθη εὐφραδέστερος τῶν ἄλλων, ἐρωτηθεὶς δὲ ἂν κατέλθῃ ἡ Ἀθηνᾶ, ἀπήντησε σοβαρῶς:—Μάλιστα βασιλεῦ, ἡ θεὰ κατέλθει και ἂν περιμένει μού εἶπε δὲ νὰ τὴν συγχωρῆς ποῦ ἐβράδυνεν ὀλίγον, διότι εἶχε παρακαλέσῃ τὴν Ἀφροδίτην νὰ της δανείσῃ μερικὰς χάριτας διὰ νὰ σοῦ φανῇ ὠραιότερα. Ὁ Φίλιππος μετέβη μετὰ πολλὴν ὑπεριφάνειαν εἰς τὸν θάλαμον, ἀλλὰ δὲν εἶδε τίποτε.—Ποῦ εἶνε ἡ θεὰ; ἐρωτᾷ τὸν θεράποντα.—Ἐδῶ, Βασιλεῦ, ἀπήντη-

ΑΑ101

J. Taurin

Νεάνιδες Βεδουῖναι νύθουσαι

σεν ούτος· σὲ περιμένει· δὲν τὴν βλέπεις;—Ὅχι· δὲν τὴν βλέπω.—Δὲν εἶνε δυνατόν· δὲν ἀκούεις ποῦ σὲ προσκαλεῖ; Καὶ ταυτοχρόνως ἠκούσθη μία φωνὴ μυστηριώδης, ἣ ὅποια ἔλεγε: Φίλιππε!

Ἄφησε τὸν θεράποντα ἐλευθέρου καὶ δὸς του τάλαντον καὶ ἀξίωμα. Ὁ Φίλιππος πεισθεὶς ὅτι τοῦ ὠμίλει ἢ Ἀθηνᾶ, ἐξετέλεσε τὴν παραγγέλναν τῆς θεᾶς καὶ ἀντήμοιψε τὸν ἐξυπνον θεράποντα, ὁ ὁποῖος ἦτο ἀπλούστατα ἐγκαστρίμυθος!

Ἄλλ' ὁ βαθμὸς τῆς τρυφηλότητος εἰς τὸν ὅποιον ἔφθασαν οἱ Ἀσιανοὶ λαοί, προπάντων Βασιλεῖς τινες, εἶνε ἀληθῶς ἀσύλληπτος διὰ τὴν ὑπερβολὴν αὐτοῦ. Εἶνε γνωστὴ περίκου ἐκ τῆς γραφῆς ἡ τρυφή, εἰς τὴν ὅποιαν περιπίπτειν ἐκαστοτὸς τὸ Ἑβραϊκὸν ἔθνος, τῆς ὁποίας τὴν εἰκόνα παρέχει καὶ ἡ πολυ-

τέλεια καὶ χλιδὴ, ἐν τῇ ὁποία ἔζησαν οἱ Βασιλεῖς του. Ὁ Δαυὶδ καὶ κατ' ἐξοχὴν ὁ Σολομῶν ὑπέβησαν πάντας εἰς τὴν τρυφήν. Καὶ ἐπηκολούθησαν κατόπιν τὰ βδελυρὰ ὄργια τῶν Ἑρωδῶν, ἀπήχησις τῶν ὀργίων, τὰ ὁποῖα ἐτέλεοντο ἐν Ρώμῃ.

Ἐν τούτοις, μεθ' ἄλλην τὴν περιβλεπτον θέσιν τὴν ὅποιαν ἔδωκεν ἡ ἱστορία εἰς τοὺς ἀνωτέρω λαοὺς καὶ ἄτομα, ἐπὶ τῶν ὁποίων ἔφερον τὸν λόγον, ἡ αὐτὴ ἱστορία ἐπιφυλάσσει καὶ ἰδιαιτέρας τινὰς σελίδας διὰ δύο λαοὺς, καὶ διὰ δύο μεγάλας καὶ περιβοήτους βασιλικὰς φυλογονιμίας: τοὺς Πέρσας καὶ Βαβυλωνίους, καὶ τοὺς βασιλεῖς Νινύων καὶ Σαρδανάπαλον.

(Ἔπεται τὸ τέλος)

ΠΟΛ. ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

* Θ Ρ Υ Ψ Α Λ Λ *

Η ΣΚΛΑΒΕΙΑ ΤΩΝ ΑΙΣΘΗΣΕΩΝ

Ἡ Γαλλικὴ ἐπανάστασις ἐλευθέρωσε τὸ πνεῦμα, καὶ ὁ Ἀμερικανικὸς πόλεμος τὸ σῶμα. Ἄλλὰ ποῖος πόλεμος δὲ ἐλευθερώσῃ τὰς αἰσθήσεις τοῦ ἀνθρώπου;

Τὶ χρεωστῶ πρῶτ-πρῶτὸν νὰ ἀκούω εἰς τὸν δρόμον τὴν αἰωνίαν Νίαν Γυναίκα, ἡ κανένα παμπάλαιον βάλς: μὲ ἐρωτῶ ἢ Πολιτεία ἂν ἔχω διάθεσιν νὰ χορεύσω ἔστω καὶ ψυχικῶς; καὶ εἶνε δυνατόν νὰ βουλῶσω τὰ αὐτιά μου, διὰ νὰ μὴ ἀκούω καὶ ὁ,τι πρέπει νὰ ἀκούσω, ἢ νὰ τὰ βουλῶνω καὶ νὰ τὰ ξεβουλῶνω καὶ νὰ μὲ παρουν στὸ χέρι:...

Τὶ χρεωστῶ νὰ βλέπω καθ' ὁδὸν τὰ ἀπιδέστερα τῶν θεαμάτων καὶ τὰ ἀπεχθέστερα τῶν ἀνθρωπίνων ὑποδειγμάτων μετὰ τῶν ποικίλων ἐλαττωμάτων καὶ παθῶν αὐτῶν; ἢ νὰ μοῦ παρουσιάσεται ἕξαφνα ἓνα μισοκοιμένο χέρι σὰν σαλάμι, συνοδευόμενον καὶ μὲ φωνὴν, ποῦ νὰ μοῦ ὑπενθυμίξῃ ὅτι ἔχω νεκρούς, οἱ ὅποιοι κατὰ τὴν γνώμην του δὲν ἐσυγχωρήθησαν ἀπὸ τὸν Θεόν;... Ἔα μοῦ πῆτε κλειῶστέ τὰ μάτια σου. Ἄλλὰ πῶς θὰ περιπατήσω τότε, εἶνε δὲ δυνατόν νὰ τὰ ἀνοίγω καὶ νὰ τὰ κλείνω ὀλοένα; καὶ ἂν κατὰ τὴν στιγμὴν ποῦ τὰ κλειῶω περάσω κ ἄ τ ι, διὰ τὸ ὅποιον ἔπρεπε νὰ τὰ ἔχω τέσσαρα;

Τὶ χρεωστῶ νὰ σφραγίσωμαι ὅλα τὰ ἀρώματα τῶν ὀσφῶν, καταλλήλως ἐκπεμπόμενα ἀπὸ τὰ στόμα τῶν ὑπονόμων; Νὰ βουλῶσω τὴν μύτη μου νὰ σκάσω;...

Ἡ γεῦσις ἔχει τινὰς ἐλευθερίας, ἀλλ' ὄχι ἀπολύτως· διὰ τὰ γνωστὰς π. χ. ἂν ἓνα πράγμα εἶνε ὠραῖον—διὰ σὲ ἐννοεῖται—πρέπει νὰ τὸ δοκιμάσῃς πρῶτα· ἂν δὲ πεινᾷς, τότε σοῦ φαίνονται ὅλα ὠραῖα, καὶ ὕστερα τὰ πληρώνεις πολὺ ἄσχημα εἰς τὸν φαρμακοποιόν.

Ὅταν ἐσκεπτόμην αὐτά, εἶπα μέσα μου: Τοῦλάχιστον μία αἰσθησις, ἢ ἀφή, μᾶς μένει ἐλευθέρη. Ἀλλοίμονον! Δὲν εἶχα τελειώσει τὴν σκέψιν καὶ ἓνα ἀθλιὸν ἰδρωμένον χοντρόχερο ἐπέμενε διὰ χειραφίας νὰ ἐκδηλώσῃ τὴν φιλίαν μου. Ἀφοῦ ἐπέμενε τόσον, τὴν ἐξεδήλωσα, μουρμουρίζων μέσα μου: «Τετέλεστο! οὔτε ἢ ἀφή δὲν μᾶς μένει ἐλευθέρη!».

Η Σ Φ Α Γ Η

Κ λ έ φ ε ι κ ο τ ρ α γ ο ῦ δ ι

Τρία πουλάκια κάθονταν ἀπάνω ἀπὸ τὰ τεῖχη. Τὸ ἕνα, τῶμορφότερο, βλέπει τὸ νιὸ καὶ λέει:

— Ὄρα καλή, λεβέντη μου!—Πονεὶ, καλή σου μέρα!

— Πές μου ὠμορφονιέ, σταμάτησε καὶ πές μου ποῦ [πηρεναίεις;

— Θέλω νὰ βρῶ τὴν κόρη μου, τὴν πολυγαπημένη. Θέλω νὰ βρῶ τὴν κόρη μου γιὰ νὰ τὴν φιλήσω.

Χρόνια πολλὰ περάσανε ἀφότου δὲν τὴν εἶδα.

Τῆς ζευτεῖας τὰ βασίνα, τῆς ἑρημίας τὰ πᾶθη

δοκίμασα, καὶ δὲ μπορῶ νὰ σέκω πλεῖα μονάχος.

Γιὰ τοῦτο πάλιν ἐρχομαι νὰ ξαναδῶ τὴ νύφη

Καὶ τοὺς λοιποὺς τοὺς γέροντας μ' ἔδῃ τὴ συντρο-

φιά μου.

— Ἀστυχημένη φίλε μου! ἀκόμ' ἐοῦ δὲν ἔξρις

Τὶ ἔγιναν οἱ οὐνεροφοί, εἰ ἔγινεν ἡ κόρη.

Οἱ Τοῦρκοι τοὺς ἐκοτόσαν, τοὺς ἔφαζαν μὴ νύχτα,

Ἡρῶνα τὸν Γεροφιλιππο μ' ἔπειτα τὴν μητέρα,

Τοὺς ἀδελφοὺς σου ὕστερα μ' ἔδλους τοὺς ἀνδρειω-

[μίνοις.

Τὰ δυὸ κορίτσια τᾶφσαν μαζί μὲ τοὺς δικούς τους,

Καὶ ἰώρα εἶνε Χανόμιοσες στὴ Πόλι, σὲ χαρῆμι.

Τὰ σπῆτια μείναν ἔρημα, δὲν φαίνονται κανένας.

Δὲν εἶνε πλέον ἄνοιξι, χειμῶνας εἶνε μαῦθος.

Τότες γλωμιάζει, ὀσσομο τρέμει τὸ πλληγκράρι,

Τὸ σῶμα γέρνει ἕξαφνα καὶ πέφτει πεθαμμένος.

F. DE SIMONE BROUWER

Σ. Π. Τὸ ὠραῖον αὐτὸ τραγοῦδι ἐγράφη, κατὰ τὸ ὄρος τῶν Δημοτικῶν ἄσμάτων, ὑπὸ τοῦ ἐγκριτοῦ ἐν Νεαπόλει φιλέλληρος καὶ Ἑλληνιστοῦ κ. Μπρούβερ. Ἡ στιχογραφία διατηρεῖ ὅλον τὸ θέλημα τῆς λαϊκῆς ἐπὶ Τουρκοκρατίας μουσικῆς. Ἡ «Πιννακοθήκη» εὐχαριστεῖ τὸν κ. Μπρούβερ διὰ τὴν τόσον ἐνδιαφέρουσαν συνεργασίαν του, ἧτις ἀποδεικνύει ἄρα μίαν ἐνθερμον πρὸς τὴν πατρίδα μας ἀγάπην.

ΑΙ ΑΝΑΣΚΑΦΑΙ ΤΗΣ ΚΡΗΤΗΣ

Ὁ ἐν Ἀθήναις ἀνταποκριτὴς τῆς Παρισίνης ἑφημερίδος «Κρονᾶ» ἀπέστειλέ τὸ ἑξῆς ἔκθερον περὶ τῶν ἀνασκαφῶν τῆς Κρήτης.

Ἰακαμμίαν νήσον τῆς Μεσογείου δὲν γίνε-ται ἀπὸ δέκα καὶ πλέον ἐτῶν τόσος λό-γος, ὅσος διὰ τὴν Κρήτην.

Πολιτικοὶ καὶ δι-πλωμάται, ἀρχαιολό-γοι καὶ δημοσιογρά-φοι καὶ ἱστοριοδίται ἐσπούδασαν καὶ σπου-

δαζοῦν τὸ παρελθὸν ἢ τὸ παρὸν τῆς νήσου. Καὶ ἐνῶ οἱ ἀρχαιολόγοι προσπαθοῦν ν' ἀναστή-σουν τρόπον τινὰ τὴν ἀρχέγονον ζωὴν τοῦ Κρητικοῦ λαοῦ, οἱ πολιτικοὶ καὶ οἱ δημοσιο-γράφοι προσπαθοῦν νὰ καθαρῶσιν τὴν ζωὴν τὴν ὅποιαν ὁ λαὸς οὗτος θά ζήσῃ εἰς τὸ μέλλον.

Οἱ Ἕλληνες θεωροῦν τὴν Κρήτην ὡς ἰδικὴν τῶν, οἱ Τοῦρκοι προσπαθοῦν νὰ τὴν διατηρή-σουν παρὰ τὴν θέλησιν τῆς Εὐρώπης, ὁ βασι-λεὺς Ἐδουάρδος εἰσέρχεται καὶ αὐτὸς εἰς τὴν σκηνὴν καὶ οἱ καλῶς ἐπληροφορημένοι κύκλοι βεβαίουν ὅτι σκοπὸς τοῦ προσεχκοῦς ταξειδίου του εἰς Ἀθήνας καὶ Κωνσταντινουπόλιν εἶνε ὅπως λάβῃ τὴν Κρήτην εἰς ἀντάλλαγμα τῆς Κύ-πρου καὶ νὰ προσφέρῃ κατόπιν τὴν πρότην εἰς τὴν Ἑλλάδα, μὲ τὸν συνήθη χαριτωμένον τρό-πον του, κρατῶν ὅμως διὰ τὸν ἑαυτὸν του τὸν λιμένα τῆς Σούδας.

Σήμερον ὅμως δὲν θά ὁμιλήσω περὶ τῆς νεο-τίρας, ἀλλὰ περὶ τῆς ἀρχαίας Κρήτης, ὁ πολι-τισμὸς τῆς ὁποίας ἤλθεν ὀλόκληρος εἰς φῶς κα-τόπιν τῶν ἐν ἔτει 1900 ἀρχαίων ἀνασκαφῶν τ' ἀποτελέσματα τῶν ὁποίων ὑπερέβησαν τὰ τῶν ἀνασκαφῶν τοῦ Σχλημᾶν εἰς τὰς Μικῆνας καὶ τὴν Τέφυθα. Ἀνεκαλύφθησαν τρία Κρητικὰ Ἀ-νάκτορα, ἐξ ὧν τὸ παλαιότερον, τῆς Κνωσσοῦ, κεῖται εἰς ἀπόστασιν ἡμισείας ὥρας ἀπὸ τῶν Χανίων δι' ἀράξιν, τὸ τῆς Φαιστοῦ κεῖται εἰς τὰ μεσημβρινὰ τῆς νήσου καὶ τὸ τῆς Ἀγίας Τριάδος, μεταξὺ τῆς Φαιστοῦ καὶ τῆς θαλάσσης.

Τὸ Ἀνάκτορον τῆς Κνωσσοῦ δὲν ἦτο ὄχυ-ρωμένον, ἦτο δὲ διηρημένον εἰς δύο διαμερί-σματα χωριζόμενα ἀπὸ μίαν κεντρικὴν αὐλήν.

Διὰ νὰ εἰσέλθῃ τις εἰς αὐτήν, ὄφειλε νὰ δι-έλθῃ προηγουμένως ἀπὸ τὰ Προπύλαια.

Ἐνθεν καὶ ἐνθεν τῆς αὐλῆς ἦσαν στοαί, διά-δρομοί, διαμερίσματα τοῦ βασιλέως, τῆς βασι-λίσσης, τῶν θεραπόντων κλπ.

Ὁ βασιλικὸς θρόνος σὴζετο ὀρθῶν ἀνέπα-φος ἐντὸς τῆς μεγάλης τοῦ ἀνακτοροῦ αἰθού-σης. Μία ἄλλη αἰθουσα φαίνεται ὅτι ἦτο προω-ρισμένη διὰ τὰς ἀκροάσεις. Εἰς τὴν Β.Α. πλευ-ρᾶν τοῦ ἀνακτοροῦ ὑπῆρχε μικρὸν θέατρον, δυ-νάμενον νὰ περιλάβῃ ἕως χιλίους θεατὰς.

Ἐκ τῶν ἀνακαλύψεων τούτων καὶ τῶν ἄλλων, τῶν ὄχι ὀλιγότερον ἀξίων λόγου, τὰς ὁποίας ἔφερον εἰς φῶς αἱ ἀνασκαφαὶ τῆς Φαιστοῦ καὶ τῆς Ἀγίας Τριάδος, ἐξάγεται ὅτι εἰς περιόδον ἀρχαιοτάτην καὶ κατὰ πολὺ προγενετέραν τῆς

Μικηνναϊκῆς ὁ Κρητικὸς πολιτισμὸς εἶχε κάμει καταπληκτικὰς προόδους.

Ὁ ἀρχαιολόγος κ. Ἐβανς ὠνόμασε τὴν ἐπο-χὴν τοῦ Κρητικοῦ πολιτισμοῦ «ἐποχὴν τοῦ Μίνωος» ἀπὸ τὸ ὄνομα τοῦ πραγματικοῦ ἢ μυ-θικοῦ βασιλέως, τὸν ὅποιον οἱ Ἕλληνες θεω-ροῦν ὡς νομοθέτην τῶν Κρητῶν.

Περὶ τῶν παλαιωτάτων Κρητῶν οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες δὲν ἤξευρον σχεδὸν τίποτε· ἴσχυρι-ζοντο ἐν τούτοις ὅτι ἐγνώριζον πολλὰ πράγ-ματα, καὶ οἱ ποιηταὶ τῶν ἀφηγοῦντο θαυμα-σίους δι' αὐτοὺς μῦθους, ὅπως εἶνε ὁ τοῦ Δαι-δάλου, τοῦ κατασκευαστοῦ τοῦ Λαβυρίνθου, ὁ τῆς Ἀριάδνης, τὴν ὅποιαν ἤρπασεν ὁ Θησεύς— ἄλλος αὐτὸς μυθικὸς ἦρως— ὁ τοῦ βασιλέως Μίνωος, τοῦ κατόπιν χειροτονηθέντος κριτοῦ εἰς τὸν Ἄδην, ὁ τοῦ Μινωταύρου κλπ.

Πῶς ἐδημιουργήθησαν ὑπὸ τῶν Ἑλλάνων ποιητῶν οἱ μῦθοι οὗτοι; μᾶς τὸ ἐξηγεῖ ὁ κ. Ἐβανς πληρέστατα.

Οἱ Ἕλληνες συνειθισμένοι εἰς τὴν ἐπιβάλ-λουσαν ἀπλότητα τῶν ναῶν τῶν, ἐξεπλάγησαν ὅταν εἶδον τὰ εἰρήπια τοῦ Ἀνακτοροῦ τῆς Κνωσσοῦ. Εἰς τοὺς τοίχους τοῦ ὅλου ἐβλεπον ζωγραφισμένους διπλοὺς πελέκεις, εἰς τοὺς ὀ-ποιους ἴδωκαν τὸ ὄνομα λάβρος. Ἐξ αὐτοῦ κα-τόπιν παρήχθη ὁ λαβύρινθος.

Ἐβλεπον ἐπίσης εἰκόνας καὶ ἀνάγλυφα μᾶς θεότιτος, ἧτις κατὰ τὸ ἤμισυ ἦτο ταῦρος καὶ κατὰ τὸ ἕτερον ἤμισυ ἄνθρωπος καὶ παρήγα-γον ἐξ αὐτῆς τὸν Μινώταυρον.

Οἱ ἀρχαῖοι Κρήτες δὲν εἶχον ναοὺς ὑπὸ τὴν κλαδικὴν τῆς λέξεως ἐννοίαν, κατὰ τὰς γενο-μένους ὅμως ἀνασκαφὰς εὐρέθησαν βωμοὶ ὑπαί-θριοι.

Εἰς ὅλα τὰ ἀγαλμάτια, τὰ ὁποῖα περιεσώθησαν μέχρις ἡμῶν, ἀναπαρίστανται θεότητες ὑπὸ ἀπο-κλειστικῆς γυναικείαν μορφήν.

Τὰ περισσότερα εἶνε χονδροειδοὶ καὶ ἀκαλαί-σθητα, ὑπάρχει ἐν τούτοις καὶ ἐν τῷ ὅποιον ἀποτελεῖ ἐξαιρέσιν. Εἶνε τὸ λεγόμενον ἀγαλμα τῆς «θεᾶς μὲ τὰ φεῖδια».

Ἀπεκλήθη οὕτω, διότι ἡ θεὰ ἦτις ἀναπαρί-σταται εἰς αὐτὸ κρατεῖ μὲ τὴν δεξιάν τῆς χεῖρα τὴν κεφαλὴν ἐνδὸς ὄψεως, ἢ ὀσφίς τῆς δὲ περι-ζώννυται ἀπὸ δύο ἄλλων ὄψεως.

Εἰς τὴν Κνωσσοῦ ἦτο ἐν χρῆσει ὁ σταυρὸς ὡς ἱερὸν σύμβολον.

Ὁ σταυρὸς τῶν ἀρχαίων Κρητῶν διαφέρει ἀπὸ τὸν χριστιανικὸν κατὰ τοῦτο, ὅτι ὅλοι οἱ κλάδοι του εἶνε ἴσοι μεταξὺ τῶν.

Αὐτὰ περίπου γράφει μὲ μεγάλων γλαφυρό-τητα ὕψους—ἢ ὅποια δὲν ἦτο βεβαίως δυνατόν ν' ἀποδοθῆ εἰς τὴν σύντομον αὐτὴν περίληψιν— ὁ ἀνταποκριτὴς τῆς Παρισίνης ἑφημερίδος Ὁ ἴδιος κάμνει τὴν ἑξῆς παρατήρησιν.

«Εἰς τὸ Μουσεῖον τῶν Ἀθηνῶν ὑπάρχει μία ἀναπαράστασις τῆς θεᾶς μὲ τὰ φεῖδια καὶ τοῦ κρητικοῦ σταυροῦ.

Παρετήρησα ἐν τούτοις ὅτι κανεὶς ἐπισκέπτης δὲν στέκεται ἐμπρὸς εἰς τὴν προθήκην τῆς Κρήτης. Προφανῶς τὸ τοιοῦτον γίνεται, διότι οἱ ἐπισκέπται τοῦ Μουσειοῦ δὲν γνωρίζουν τί εἶνε τὰ περιεχόμενα εἰς αὐτήν. Ἀπὸ τοὺς δημοσιο-γράφοις ἐξαργάται νὰ φωτίσουν τὸ καινόν».

ΜΙΑ ΖΩΗ ΠΟΥ ΕΣΒΥΣΕ...

Στην αγαπημένη Σκιάν
του πατρός μου

ΤΑΝ ή ώρα που όλα γύρω είχαν κοιμηθῆ με τον ύπνο εκείνο που τόσο μοιάζει την αιωνιότητα. Η ήμερα είχε πεθάνει, όπως και τόσες άλλες προηγήτερα απ' αυτήν, κι από το θάνατό της εκείνον, όπως από κάθε θάνατο, επρόκειτο να γεννηθῆ μιὰ ἄλλη ὀλοζώντανη, ακούραστη, γὰ νὰ ζῆση κι' αὐτὴ τὴν παροδικὴ τῆς ζωῆ και νὰ πεθάνῃ ὅπως και ἡ πρώτη.

Γύρω στο σπιτάκι, που ζούσαν ὁ καλλιτέχνης, τώρα τόσα χρόνια, μιὰ σιωπὴ βασιλεύει. Ἡ σιωπὴ τοῦ ὕπνου.....

Ἐκοιμῶντο ὅλα. Καὶ τὰ πουλάκια που είχαν κουρασθῆ ὅλη τὴν ἡμέρα νὰ φάλλουν τὴν ἀγάπῃ τους, καὶ τὰ λουλούδια που ἦταν λυπημένα, γιατί είχαν χάσει τὸ χαϊδεύμα τοῦ ἀγαπημένου των ἡλίου, κι' ὅλη ἡ φύσις ἐν γένει που εἶχε κουρασθῆ μιὰ ὀλόκληρη μέρα νὰ δείχνῃ τὰ πανέμορφα τῆς κάλλη στο φῶς που θάμπωνε.

Ἡ νύχτα σάν μιὰ βασίλισσα εἶχε θρονισθῆ στὸν οὐρανὸ καὶ στὴ γῆ, παροδικὴ κι' αὐτὴ, που ἐμελλε νὰ διωχθῆ με τὴν πρώτην αὐταῦγία τῆς ροδίνης ἀύγῃς, με τὸ πρῶτο λουλούδι, που θὰ τὴν ἤγγιζε καθὼς θάπερτε ἀπὸ τὸ ροδοντυμένον ἄρμα τῆς.

Τὸ χαριτωμένο μικρὸ σπιτάκι, που ζούσε μέσα ἢ μυστικὴ ψυχὴ ἐκείνου που τὸ ζωογονοῦσε, ἐπρόβαλλε δειλὰ δειλὰ μέσα ἀπ' τὸ σκοτάδι, που τὸ τύλιγε.

Ἐκρυβε μέσα του τόσο φῶς ἐμπνεύσεως καὶ δυνάμεις, που ξεπετοῦσε αὐτὸ καμμιὰ φορὰ μέσα ἀπὸ κάθε σχισμὴ, που θαύρισκε καὶ τὸ φώτιζε μ' ἕνα φωτιστέφανο, που ἄφινε νὰ πέφτῃ ἀπὸ τὰ χέρια του ὁ θεῖος Ἀπόλλων.

Σε μιὰ γωνιά, μιὰ πολυθρόνα, τὸ ἀγαπημένο του κάθισμα, ἦτανε παραπονεμένη. Παραπέρα μερικὲς νότες ἤγγιζαν παραπονετικὰ τὸ ἔδαφος, γιὰ τὸ ὅποιον δὲν ἦσαν προωρισμένες, καὶ κοντὰ στο παράθυρο ἕνα πιάνο σκοτισμένο ἐφαίνετο σάν γὰκλατὴ τὴν ἐγκατάλειψι, που εἶχε τὸσον καιρὸ.

Ἐνα μισοσβυσμένο φῶς ἐφώτιζε αὐτὸ τὸ περι-

βάλλον καὶ τῶκαμνε ἀκόμη πὶδ πένθιμο, πὶδ λυπητερό.

Ὁ καλλιτέχνης ἔλειπε.

Ἡ ἀγάπῃ γιὰ τὰ παιδιὰ του τὸν κρατοῦσε στὴν ἄλλη ἄκρη τοῦ σπητιοῦ.

Εἶχε δυὸ ἀγγελούδια. Ὁλόξανθα κεφάλια που ἐφρινγαν στὴν καρδιά του τὲς παρήγορες ἀχτιδὲς τους. Τὰ γαλανὰ μάτια των—οὐρανὸς καθάριος—του θύμιζαν τὰ μάτια Ἐκείνης, που δὲν ὑπήρχε πιά...

Καὶ τ' ἀθῶα χὰδια των, τὰ ὠμορφα χέρια των—ἴδια φείδια τριγύρω στο λαιμὸ του τυλιγμένα—ἦσαν γι' αὐτὸν αἱ γλυκείες ἀλυσίδες που τὸν ἐδέσμευαν.

Αὐτὴ ἡ ἀγάπῃ τοῦ ἔδινε τὴν ἐμπνευσὶ του.

Αὐτὴ ἡ ἀγάπῃ τοῦπλεκε τὰ στεφάνια, με τὰ ὅποια στόλιζε τὴν τέχνη, που ἐλάτρευε.

Αὐτὴ ἡ ἀγάπῃ τὸν πῆγαινε πολὺ ψηλά, σὲ κάποια παλάτια δουλεμένα με τὰ πὶδ ὠμορφα λουλούδια τῆς Ἀθανασίας.

Καὶ προσπαθοῦσε κι' αὐτὸς νὰ προσθήσῃ ἀκόμα ἕνα λουλούδι, ποτισμένο με τὸ δάκρυ, που ἔχυσε γιὰ τὴν Ἀγάπῃ...

Τὰ ἔβλεπε.... Ἦσαν κοιμισμένα. Σάν ἕνα ἀόρατο ἀεράκι ἀνέμιζεν ἑλαφρὰ τὰ μζλλιά των, τὰ μάτια των ἐφαίνοντο σάν νὰ ἐδέχοντο τὰ φιλιὰ τῆς εὐτυχίας κι' ἀθωότητες, που ἐπτερυγίζαν γύρω των.

Καὶ ἡ Παρθένα ἀπὸ ψηλά κύτταζε. Χαμογελοῦσε στὴν ὠμορφῃ αὐτῆ εικόνα καὶ χάριζε ἕνα μειδιάμα—μειδιάμα που δὲν εἶχε ἀκόμα γνωρίσει τὸν Πόνο—στὰ παντοτεινὰ παιδιὰ τῆς.

Εἶχε γονατίσει μπροστὰ τῆς ὁ πατέρας. Τὰ μάτια του ἐμεναν ἄφωνα, μὰ ἡ καρδιά μιλοῦσε...

Ἐσκυφε τὸ κεφάλι του μπροστὰ στὴ δυνάμει Τῆς, τὴ χάρι Τῆς, καὶ δυὸ δάκρυα—ἀληθινὰ μαργαριτάρια—κύλισαν στὰ μάγουλά του τὰ βαθουλά...

Σ' ἐκείνην τὰ ἐμπιστεύθηκε.

Σηκώθηκε.

Τὸ πρόσωπό του ἦταν τώρα φωτισμένο μ' ἕνα φῶς, ἕνα φῶς ξεχωριστό, ἕνα φῶς ἀνακατωμένο με ὅλη τὴ γαλήνη, ἡρεμία καὶ εὐτυχία που δίνει ἡ Πίστις.

Τὰ ξαναεἶδε, προχώρησε πάλιν πρὸς αὐτά. Με ὅλη του τὴ δυνάμει κόλλησε στὰ ξανθὰ κεφάλια των—χρυσάφι πολὺτιμο—τὰ χεῖλη του, τὰ διψασμένα γιὰ τὴν ἀγάπῃ των παιδιῶν του, καὶ σιγὰ σιγὰ, γιὰ νὰ μὴ ταραξῆ καὶ διώξῃ τὰ εὐτυχισμένα ὄνειρα που κλωθογυροῦσαν γύρω των, βγῆκε με βῆμα ἀργό, ἀργό...

Ἐστρε πίσω του τὴν πόρτα, τὴν πόρτα αὐτὴ που χάριζε μιὰ εὐτυχία, μιὰ ἀθωότητα, μιὰ χαρὰ, ἀπὸ τὴ λύπη που ἀγωνίζετο νὰ μπῆ, ἀπὸ τὸν Πόνο

που παραμένει στο σκοτάδι, γιὰ νὰ σπαράξῃ τὴν καρδιά, που θάπερτε στὰ νύχια του.

Προχώρησε. Τὸ μισοσβυσμένο φῶς, που τὸ εἶχε ξεχάσει, τὸν τραβῆ στὴν ἀγαπημένη του γωνιά. Αἰσθάνεται μιὰ ἐξαιρετικὴ δυνάμει μέσα του.

Θυμᾶται τὰ λόγια τοῦ γιαιτροῦ που τοῦ εἶχε πῆκατόπιν ἀπὸ τὴν μεγάλην του ἐκείνην ἀρρώστια: «Γιὰ τὰ παιδιὰ σου πρέπει νὰ ζῆσης. Πρέπει ν' ἀποφύγῃς κάθε συγκίνηση. Αὐτὴ μπορεῖ νὰ σε σκοτώσῃ».

Μὰ ἡ φωνὴ που μιλεῖ μέσα του εἶναι πὶδ μεγάλη.

Ἐνας πόλεμος γίνεται. Ποιὸς θὰ νικήσῃ;

Στὴν πολυθρόνα του τὴν ἀγαπημένη ἔπεσε βαρειά... Τὸ κεφάλι του γλύστρησε στο στήθος του καὶ τὰ μάτια του ἐμειναν γιὰ μιὰ στιγμή κλειστά.

Τὰ χέρια του σιγοτρέμουν ἀπὸ μιὰ σπασμωδικὴ κίνησι. Τὰ φέρνει στὴν καρδιά του. Θέλει νὰ τὴν κρατήσῃ, που κοντεύει νὰ πετάξῃ μέσα ἀπὸ τὰ στήθια του...

Τὰ ματόφυλλά του τρέμουν, τρέμουν καὶ σκιὲς φαίνονται νὰ περνοῦν μέσα ἀπὸ τὰ μάτια του.

Φαίνεται σάν ν' ἀκούῃ γύρω του χίλιες φωνὲς που τοῦ μιλοῦν μυστικὰ, χίλια χέρια που τὸν τραβοῦν γιὰ νὰ τὸν σηκώσουν ψηλά ψηλά...

Μὰ αὐτὸς πολεμᾷ. Μιὰ ἀνάμνησις τὸν βαστά τὰ παιδιὰ του! Κοιμοῦνται ἐκεῖ ἡσυχᾶ, εὐτυχισμένα. Ἐχει τὸ δικαίωμα νὰ ἀπάσῃ αὐτὴν τὴν εὐτυχία;

Γι' αὐτὰ θέλει νὰ ζῆση. Ναι γι' αὐτά.

Ἄν ὄχι, τοῦλάχιστον θέλει νὰ δουλέψῃ γι' αὐτά. Θέλει νὰ ἐξασφαλίσῃ τὴ ζωὴ τους.

Εἶνε τώρα πάλι δουλὸς τῆς Ἀγάπῃς του.

Αὐτὴ τὸν ἐμπνεῖ.

Ἄδελφωμένες τὸν περιζῶνουν σάν φείδια ἀέρινα ἢ Ἀγάπῃ καὶ ἡ Μουσικὴ.

Με τὰ δάκτυλά των ἐγγιζοῦν ἤδη τὰ μαλλιά του.

Μιὰ δυνάμει κανούργια αἰσθάνεται μέσα του.

Ἡ ψυχὴ του πετᾷ, φεύγει ἀνάμεσα ἀπὸ τὰ βαθειὰ στρώματα τῆς ἐμπνεύσεως, που τοῦ ἀνοίγουν δρόμο....

Τὰ μάτια του στηλώνονται σὲ κάτι νότες, πεσμένες παραπονετικὰ στὰ πόδια του...

Σηκώνεται σάν νευρόσπατο, που ἕνα ξένο χέρι τὸ διευθύνει. Δὲν ἀνήκει πιά στὸν ἑαυτὸν του.

Ἀνήκει στὴν ἀδελφωμένην θεότητα που τὸν τραβᾷ...

Ἀρπάζει ἕνα χαρτί, ἕνα μολύδι. Γράφει. Κάτι σάν μικρὰ σημεῖα βγαίνουν ἀπὸ τὰ δάκτυλά του. Καὶ γράφει ὁλοένα πὶδ γλήγορα. Πρέπει νὰ προφθάσῃ κατὶ νὰ τελειώσῃ.

Ἡ ψυχὴ του ὅλη μαζεύθηκε στὰ δάκτυλά του καὶ τὰ μάτια του βγάζουν σπῆδες...

Κουράσθηκε. Σανάργε τὸ κεφάλι στο στήθος του. Αἱ δυνάμεις του ἀρχίζουν νὰ τὸν ἀφίνουν...

Σάν ἕνα κρῶ αἰσθάνεται μέσα του...

Μὰ πρέπει νὰ ξοναξεσταθῆ. Πρέπει νὰ δώσῃ τὴ φωτιὰ καὶ τὴ ζωὴ, που τὸν ἀφίνει, σ' αὐτὸ πὶδ δημιουργήσαν τὰ δάκτυλά του.

Πρέπει τὰ παιδιὰ του νὰ ζήσουν τὴ ζωὴ που θὰ τὰ χαρίσῃ...

Τὸ φτωχὸ ἐγκαταλειμμένο πιάνο φαίνεται σάν νὰ τὸν τραβᾷ. Αἱ νότες χαρπηθοῦν μπροστὰ του. Πρέπει νὰ διευθύνῃ τὸν χορὸ τους, νὰ τὸν τακτοποιήσῃ, νὰ τοῦ δώσῃ δυνάμει, ζωὴ.

Πλησιάζει. Ἐκάθησε στο μικρὸ θρονὶ που ἦταν μπροστὰ του. Τὰ δάκτυλά του τὰ ἀρρωστημένα καὶ τρεμουλιαστὰ μαζεύουν τὴν σκόνῃ, που σκίπαζε μ' ἕνα παχὺ στρώμα τὰ κόκκαλα τοῦ πιάνου. Αὐτὰ φαίνονται σάν νὰ τρέμουν ἀπὸ τὴν συγκίνηση, γιὰ τὴ ξαναβρῆκαν τὴν ἀγάπῃ, που ἐνόμιζαν πὶδ ἔχασαν γιὰ πάντα...

Κάποιοι ἤχοι ἀκούονται.

Βγαλμένοι σάν ἀπὸ ἕνα τρελλὸ παλάτι χαρᾶς.

Ὁ ἕνας κουνιγᾷ τὸν ἄλλο νὰ τὸν φθάσῃ καὶ ἀνταμώνονται καὶ παίξουν τρελλὰ καὶ ἀφίνουν τὰ γέλοια των νὰ ἀκουσθοῦν καὶ νὰ μποῦν στὴν ψυχὴ, που ἀπὸ πολὺν χρόνον ἦταν ξένη γι' αὐτοῦς.

Σάν ἕνα μυρωμένο ἀεράκι ἀνοίξεως βγαίνει ἀπὸ μέσα τῆς. Μιὰ ὠμορφῃ φύσι ζωγραφισμένη με μουσικὴ μιλεῖ.

Τὰ λουλούδια πρῶι πρῶι ἔχουν ἀνοίξει τὰ πέταλά τους, γιὰ νὰ δεχθοῦν τὰ φιλιὰ, που τοὺς στέλνει ὁ ἥλιος με τὲς ὀλόχρυσες ἀχτιδὲς του.

Μιὰ μουσικὴ ἀκούεται ἀπ' ὀλόκληρη τὴ φύσι...

Καὶ τὸ ποτάμι, που τρέχει ἐκεῖ ἀπαλά, καὶ τὰ ὀλοπράσινα δένδρα, που κρυβοφθυρίζουν ἀνάμεσα των καὶ τὰ πουλάκια, που φτερουγίζουν χαρούμενα κι' εὐτυχισμένα, ὅλα ὅλα με τὲς πὶδ πεταχτές νότες φανερώνουν τὴ χαρὰ, τὴ ζωὴ, που τώρα ἔχουν μέσα τους τὰ κόκκαλα τοῦ πιάνου καὶ τὴν βγάζουν στο φῶς με τὸ πρῶτο ἄγγιγμα που ἕνα χέρι—ὡσαν μαγικὸ ραβδί—κάνει νὰ αἰσθανθοῦν στὴν πλάτη τους, τὴν ἔως τώρα κρῶα κι' ἄψυχῃ.

Οἱ τόνοι δυναμώνουν.

Ἡ ἀγάπῃ μιλεῖ μέσα τῆς.

Ἡ ἀγάπῃ στηλωμένη σὲ δυὸ καρδιὲς δεμένες ἀνάμεσα των με Ἀγνότητα, Πίστι, Καλωσύνη.

Ἡ Ἀγάπῃ που σὲ λίγο ξεσπάει σὲ χὰδια.

Χὰδια αἰσθάνεται ἡ ψυχὴ του.

Χὰδια αἰσθάνεται τὸ πιάνο του.

Χὰδια αἰσθάνεται ὅλη ἡ φύσις.

Χὰδιχ που ἀπαλά ἀπαλά περνοῦν κι' ἀφίνουν μιὰ ἀνατριχίλα, μιὰ φρικίασι ἀπὸ χαρὰ.

Ἄνα γύρω του φαίνονται σάν νὰ τὸν χαϊδεύουν καὶ μιὰ ψυχὴ τοῦ μιλεῖ τὰ πὶδ ὠμορφα λόγια π' ἀκουσε στὴ ζωὴ του.

Ἦσυχᾶ Ἦσυχᾶ οἱ τόνοι χαμηλώνουν. Σάν ἤχοι φιλιῶν, που δίνονται στὰ μάτια, βγαίνουν ἀπὸ τὰ δάκτυλά του.

Κι' αὐτὰ φαίνεται σάν μιὰ ἀνώτερη δυνάμει νὰ τὰ φιλῇ... Τὸ πιάνο μιλεῖ...

Ψάλλει τώρα τὴν Εὐτυχία.

Τὴν Εὐτυχία με τὴν πὶδ ὠμορφῃ τῆς ὄψι.

Τὴν Εὐτυχία φανερωμένη σ' ἐκείνη τὴν ἡρεμία, τὴ γαλήνη...

Τὴν Εὐτυχία που βρίσκεται στὸν οὐρανὸ τὸν γα-

λάλιο, χωρίς αστραπές και σύννεφα, στο ήσυχο κύμα που έρχεται να σπάση στα πόδια του βράχου του αγαπημένου του, στην ήσυχη νυχτιά που δεν φοβάται μήπως ταραξούν τον ύπνο της οι θόρυβοι της ημέρας.

Την εύτυχία που είχε στήσει το παλάτι της ανάμεσα α...δ τέσ πιδ ταιριασμένες φυγές και που είχε στεφανωθεί με τές χρυσές αχτίδες, που έσκόρπιζαν τα όλόχρυσά μαλλιά, που στεφάνωναν δυο χαριτωμένα παιδικά μέτωπα...

Μα ξαφνικά περνά ένα σύννεφο.

Αφίνει όπισω ένα έλαφρό έλαφρό κρότο, έτσι καθώς περνάει βιαστικό, ένα κρότο παράξενο, σαν όταν σπάνη ένα λεπτό ξύλο, σαν όταν το σαράκι τρώγη εκείνο που του χρησιμεύει για φωλιά.

Ο κρότος αυτός φθάνει έως την καρδιά.

Τόν ακολουθεί ένας δεύτερος, ένας τρίτος... Τά κόκκαλα του πιάνου σαν να μαλώνουν αναμεταξύ των.

Ένας άγερας φαίνεται σαν νάρχεται από μακρυστά. Η σκόνη που σηκώνει από το περιβάλλο της Λύπης σκεπάζει το όμορφο παλάτι της Εύτυχίας.

Τά φύλλα των πρασίνων δένδρων—των έλπίδων—χτυπιούνται ανάμεσά των, σφυρίζουν με δύναμη και η θάλασσα ή βουρνωμένη φανερώνει την άγριάδα, πώχει μέσα της κι' απειλεί να πνίξη τον άμοιρο, που χτυπά τα πλευρά της...

Ο ήλιος που ήταν ψηλά ως τώρα, αρχίζει να σκιάζεται. Σε λίγο χάνεται. Δυο άχτινες μονάχα μένουν, τυλιγμένες σαν βόστρυχοι μικρών παιδιών.

Μα είναι αδύνατες, σαν κι' αυτούς, να αντικαταστήσουν όλο τον ήλιο.

Κι' επάνω απ' όλα αυτά μια πνοή, που δεν πρόσθασε να κρούση, μια ψυχή χαράσσει ένα δρόμο φωτεινό...

Μια ψυχή που ζητεί να γνωρίση το άπειρο, ενώ συγχρόνως κλαίει για εκείνο που άφησε, άφ' ου το γνώρισε...

Σαν δάκρυα τρέμουν κάποιες σταγόνες και λάμπουν μέσα στο φωτεινό σύννεφο που αφίνει πίσω της. Ένα δάκρυ πέφτει στη γη...

Ένας λυγμός, απ' αυτούς που ακολουθούν το πέταγμα της, εξαπλώνεται στον άγερα...

Και τότε παντού ακούεται ένας θρήνος...

Ένας θρήνος απ' ό τι έγκατέλειψε.

Ένας θρήνος βαρύν απ' την καρδιά βγαλμένος τη στιγμή που την κόβει το μαχαίρι...

Και αι νότες ακούονται δυνατές. Πέρνουν δλη τη δύναμή της. Μια καρδιά ζωντανεύει μέσα τους. Μια καρδιά σπαράσσεται.

Όυτε ή άγρια θάλασσα, ουτε ή φοβερός άέρας, που κάμνει μια τρομακτική συμφωνία μέσα σε όλόκληρα δάση, έχουν τόσην άγριάδα και δύναμη.

Ένα παράπονο, ένα κλάμμα, χειρότερο και από εκείνο του Θυστή, μια αφάνταστη απελπισία μαρμαρώνει κάθε αίσθημα έκτος από τη λύπη...

Σαν σταγόνες βροχής τα δάκρυα βρέχουν τα κόκκαλα του πιάνου.

Και μέσα από τη διαύγειά τους, μέσα από τον θρήνο των κοκκάλων ένας θεϊός ήχος σαν μουσική χλιτων άγγέλων ακούεται και μια Παρθένα φανερώνεται να μάτια της ψυχής.

Απλώνει τα κατάλευκα χέρια της—δείγμα της καρδιάς της—και προσπαθεί ν' άγκαλιάση, να προσυλλάξη από το σδύσιμο τές όμορφες άχτινες—απομεινάρια του ήλιου—που κόντζούουν να χαθούν μέσα στην άγρια εκείνη πάλη των στοιχείων.

Μια μεγάλη χαρά κλονίζει την ψυχή σ' αυτή την όπτασία.

Η χαρά πολεμῶ με τη λύπη και νικῶ. Μα ή ψυχή νικείται...

Ένας φωτεινός δρόμος, ραντισμένος με λυγμούς και δάκρυα την τραβά...

Η φυλακή—το σώμα—μένει άδεια με σπασμένες τές άλυσσιδες.

Τό πιάνο μένει χωρίς ήχο με σπασμένα τα κόκκαλα...

Μα τό χαρτί, τό άψυχο πρώτα, έχει τώρα μέσα του ζωή.

Μια ζωή παρμένη απ' ό τι έσβυσε γύρω του και που θα φεγγολῶ για κάθε ένα, που θα ξέρη να την διαβάση.

Μια ζωή, γεμάτη εμπνευσι και όμορφιά, που θα δώσει την άθανασία στον πατέρα, κι' ένα μέλλον γεμάτο έλπίδες στα όλόξανθα παιδιά...

ΜΥΣΤΕΡΙΝΗ

- * Η άποφασιστική έγκειται πολλάκις εις τό να εινε κανείς σκληρός διαν πρέπει.
* Η έλευθερία και ή ύβρις δμοιάζουν εις τό διεν δέν αιδάναται κανείς την άξια των παρῶ διαν τας χασῶν.
* Όταν ή γυναίκα, άπιστήση ή ευγενής άνήρ ή την αφίνει ή σιωπῶ μέσος όρος διεν ύπάρχει.
* Δύο θέσεις έχει ή γυνή. Όταν εινε τιμία, την εκτιμούν και διεν την πλησιάζουν. Όταν εινε έλαφρά, την πλησιάζουν αλλά διεν την εκτιμούν.
* Μια γυναίκα κλονιζόμενη, έχει ήδη πέσει.

ΓΕΡΜΑΝΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΤΕΧΝΗ

ούγγρος γερμανική φιλολοία διεν εινε πολὺ πρωτότυπος. Αί βαθύτεραι συγκινήσεις, τας οποίας οι νεώτεροι Γερμανοί ποιηται ζητοῦν από την Μοῦσαν των, εινε εκφράσεις θαυμασμού διὰ την ελληνικήν αρχαιοτητα ή φράσεις αυτοθαυμασμού.

Ειτε σπάνιον να εὑρεθῆ ποιητής ή και συγγραφέας δασις να έχη ατομική γνώμη διὰ την έλευθερίαν, την ήθικην, την θρησκείαν, την θεότητα, να έχη δὲ και άλλην φιλοδοξίαν έκτος από τό να καταστῆ γνωστός εις τὰ άριστοκρατικά σαλόνια, να γείνη της μόδας. Ο τελευταίος Γερμανός διηγηματογράφος, τοῦ όποιου τό δρομα εινε γνωστόν εις διην την Εὐρώπην, εινε δ' "Εὐζε, ο τελευταίος φιλόσοφος εινε δ' Νίκος, ο τελευταίος μουσουργός δ' Βάγνερ, ο τελευταίος ζωγράφος δ' Λέμπχα. Αυτοί διεν ύπάρχον πλεόν (δ' "Εὐζε ζῆ άκόμη, άλλ' εινε πολὺ γέρων και διεν γράφει) διεν άνεφάνησαν δὲ άλλοι ίκανοί να τούς αντικαταστήσουν, έκτος του Ριχάρδου Στράους, ο οποίος μολοντι διεν εινε οὔτε θῶ γείνη ποτε Βάγνερ, θεωρείται ως μουσική μεγαλοφυία.

Πνευματική παρακμή λοιπόν εις την Γερμανίαν. Πολὺ όλίγα πνευματικά έργα παράγονται και αυτά διεν καθίστανται γνωστά πέραν των όρίων της.

Η πνευματική παραγωγή της εινε τόσοσν όλίγη, ώστε διεν άρκει οὔτε διὰ την εγγώριον κατανάλωσιν και παροίαιται άνάγκη να εισαχθῶν από τό έξωτερικόν πνευματικά προϊόντα. Η χώρα ή οποία άποστέλλει τὰ περισσότερα μυθιστορήματα, ποιήματα και θεατρικά έργα εινε ή Γαλλία. Μόλις αναγγελθῆ εν μυθιστορημα Γάλλου συγγραφέως, θῶ ζητήσουν άμέσως να τό αγοράσουν τρεῖς-τέσσαρες Γερμανοί έκδοται μόλις αναβιβασθῆ εις την σκηνήν γαλλικου θεάτρου εν δρῆμα ή κωμωδία, φάρσα, όπερέττα, θῶ ζητήσουν άμέσως πέντε εξ Γερμανοί θεατρῶναι να εξαγοράσουν από τον συγγραφέα τό δικαίωμα της παράστασης.

Τὰ μελοδράματα εισάγονται από την Ιταλίαν. Αί σιατιστικαί των γερμανικῶν θεάτρων δεικνύουν διεν τὰ έργα των Ιταλῶν μουσουργῶν αναβιβάζονται συγχρότερον παρῶ τα του Βάγνερ.

Πολλά από τὰ μελοδράματα του τελευταίου τα γνωρίζουν εξ άκοης μόνον οι νεώτεροι Γερμανοί, όπως δηλαδή τὰ γνωρίζομεν και ήμεῖς. Ενθῶ τὰ μελοδράματα του Πουτσινι π. χ. τα έχουν ἴδει όλα παριστανόμενα. Έκτός της «Σαλώμης» του Στράους κανέν άλλο γερμανικόν μελοδραμα διεν παρεστάθη κατά την εφετεινήν χειμερινήν περίοδον, εις τὰ θέατρα της Γερμανίας.

Αί όπερέτταί αι οποιαί παιζονται σήμερον με μεγάλην επιτυχίαν εις όλον του κόσμου τα θέατρα από την «Νυκτερίδα» εως την «Εὐθυμην Χήραν», την «Ωραίαν της Ολλανδίας» και τον «Γενναίον στρατιώτην» εινε όλα γερμανικά. Αυτό όμως διεν σημαίνει και διεν οι συγγραφείς των και οι συνθέται των εινε υπήκοοι του Γουλιέλμου του Β'. Η μουσική των διεν εινε βερολιné-ζική, αλλά βιεννέζική. Διού ή Βιέννη έχει καταστή τό πνευματικόν κέντρον του πανγερμανισμού.

Η ζωή της πρωτεύουσος της Αδορίας εινε πολὺ έλαφρότερα από την ζωήν του Βερολίνου.

Και, καθώς φαίνεται, μόνον εις έλαφρόν περιβάλλον εινε δυνατόν να εμπνευσθῆ κανείς εύκολα σήμερον.

Εις την Γερμανίαν—γράφει ο Jules Huret εις εν των τελευταίων φύλλον του «Figaro»—παρατηρείται μεγάλη ποικιλία ρυθμῶν εις τας οικοδομάς, πράγμα τό διοστον διεν συμβαίνει εις την Γαλλίαν.

Αί όδοί των Παρισίων φαίνονται μονότονοι, συγκρινόμενοι προς τας όδους του Βερολίνου, της Κολωνίας, της Φραγκφούρτης, του Κιέλου, της Λειψίας, της Λαυμσιάτης και των λοιπῶν Γερμανικῶν πόλεων.

Δύο εξέχοντες Γάλλοι, ο Λαβίς και ο Πόλ Έρβιέ, έγραψαν εις τας εκ Βερολίνου εντυπώσεις των διεν ή ποικιλία των ρυθμῶν, ήτις παρατηρείται εις τας οικοδομάς της γερμανικής πρωτεύουσος, κάμνει τας όδους της να φαίνονται ως όδοι διεθνούς Έκθέσεως προωρισμένοι να εκλείψουν μετά την λήξιν της, κατεδαφισμένων των οικοδομημάτων.

Η παρατήρησις εινε πολὺ δρθή, τωσν όμως εινε ωραιότερον να βλέπη κανείς όδους όμοιαζούσας με δρόμους διεθνούς έκθέσεως, από τό να βλέπη τοιαύτας μονότονους με όμοιομόρφους οισιῶς οικοδομημάτων.

Ο ενθουσιασμός του Γκαίτε διὰ την αρχαίαν Ελλάδα μετεδόθη και εις τούς βασιλείς της Βαυαρίας, οι οποιοί άπεφάσαν να κάμουν τό Μόναχον πόλιν ελληνικήν. Ηρχισον λοιπόν να επικρατῆ ο αρχαίος ελληνικός ρυθμός, χωρίς εν τούτοις να εγκαταλειφθῆ καθ' ολοκληρίαν και ο γοθικός, δασις εξακολούθει να έχη τούς φανατικούς όπαδούς του.

Αί άλλα γερμανικά πόλεις ήρχισαν ν' αντιγράφουν και αυταί τον ελληνικόν ρυθμόν και ήλθεν έποχή κατά την όποιαν επικράτει οδοί απ' άκρον εις άκρον της Γερμανίας.

Οι Γερμανοί όμως τὰ θέλουν όλα και ως να μη τούς ήρκει ο κλασικός ελληνικός ρυθμός, εισήγαγον κατόπιν τον ρωμαϊκόν, έπειτα τον βελγικόν γοθικόν, μετ' αυτον τον της γερμανικής Αναγεννήσεως. Οὔτω λοιπόν έδημιουργήθη εν σύμψημα ρυθμῶν, τό διοστον ήρεσ μιαν έποχήν, φαίνεται όμως διεν σήμερον αρχίζει ναπαρῆσκη, ἴδιως εις τούς αρχιτέκτονας της νέας σχολής, ήτις έχει κηρυχθῆ υπὲρ του άπλοποιημένου ρυθμού.

Πολλά οικοδομαί έχουν ήδη ανεγερθῆ εις τας διαφόρους γερμανικὰς πόλεις συμφώνως προς τό νέον στ ὑ λ και οι ἴδοντες αυτὰς εκφράζουν άπροκαλύπτως την γνώμην, διεν εινε άσυγκρίτως κομψότεραι από τας παλαιὰς γοθικὰς ή ελληνορωμαϊκάς.

Η έποχή μας—λέγουν οι νέοι αρχιτέκτονες—έχει άνάγκην από οικοδομάς, των όποιων ο Καλλικράτης και ο Ίκτινος οὔτε ιδέαν έχουν διεν καθήρτιζαν τό σχέδιον του Παρθενώνος. Οι αρχιτέκτονας της αρχαιοτήτος θῶ μας ενέπαιζον εν μας έβλεπαν να μεταχειριζόμεθα τούς κανόνας και τὰ σχέδια των διὰ να ανοικοδομήσωμεν εν ήλεκτρικόν εργοστάσιον ή εν έμπορικόν κατάστημα, ή μιαν άποθήκην ή δ,τι δήποτε άλλο. Έκάστη έποχή και εκάστη χώρα έχουν τας απαιτήσεις και τας άνάγκας των, συνόμα δὲ και τὰ μέσα όπως τας Ικανοποιούν. Έντεῦθεν γεννῶται ο ρυθμός.

Οι αρχιτέκτονας της νέας σχολής ζητοῦν και καὶ άλλο άκόμη, να παύση ή απομίμησις. Τό ξύλον πρέπει να μένη ξύλον, ή πέτρα πέτρα και ο γυφός γυφός και να μη παρονοιάζονται ως δήθεν μάμαρα ή δ,τι δήποτε άλλο που διεν εινε.

Αυτὰς τας ιδέας έχουν οι Γερμανοί αρχιτέκτονας και προσπαθοῦν να τας εφαρμόσουν, μολοντι έχουν πολλούς αντιδρωτάς και πρωτίστως τον Κάιζερ, ο οποίος έχει κηρυχθῆ υπὲρ της διατηρήσεως των αρχαίων ρυθμῶν.

ΕΙΡΩΝΕΙΑΙ

Δύο μόνον εύχαριστήσεις εὑρίσκομεν εις τό σπήτι μας. Την όραν που βγαίνομεν έξω και την όραν που επιστερόφομεν.

- * Η τιμή διεν έχει πλέον ή επαγγελματίας.
* Το έλάττωμα της ἰσοτήτος εινε διεν την ζητούμεν πάντοτε με τούς ανωτέρους μας.
* Το ήμιον των δασῶν γραφομεν εινε επιβλαβές· τό έτερον ήμιον διεν όφελει εις τίποτε.
* Έπιγελλανόμην γ' αυδόν τον νέον και τώρα οὔτε να τον ἴδω θέλω. Πόσον εύκολα αλλάζουν οι άνδρες!

ΟΙΚΟΣ

Ἡ διευθύντρια τοῦ Οἴκου τῶν τυφλῶν δεσποινίς Εἰρήνη Λασκαρίδου μετὰ τῶν δύο πρώτων μαθητῶν τῆς σχολῆς.

Οἱ μικροὶ τυφλοὶ λουόμενοι ἐν Φαλήρῳ.

ΤΥΦΛΩΝ

Οἱ τυφλοὶ μαθηταὶ ἐορτάζοντες τὸ Πάσχα.

Ὡς ἐν Καλλιθέῃ ἐξ εἰσφορῶν ὁμογενῶν ἰδρυθεὶς Οἶκος τῶν τυφλῶν ἀπέβη ἐν τῶν τελευταίων ὁργανωμένων φιλανθρωπικῶν καταστημάτων τῆς Ἑλλάδος. Χάρη εἰς τὴν ἐν Εὐρώπῃ εἰδικῶς ἐκπαιδευθεῖσαν δεσποινίδα Εἰρήνην Λασκαρίδου, ἡ διδασκαλία καὶ ἡ ἀνατροφή τῶν δικῶν μικρῶν τροφίμων τῆς σχολῆς εἶναι λίαν ἐπιμελημένη καὶ καρποφόρος.

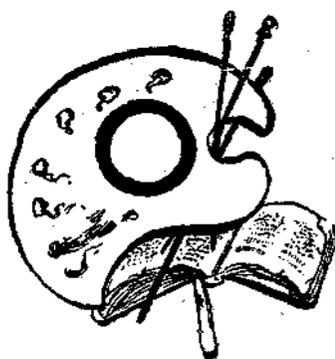
Εἰς διάστημα βραχὺ οἱ μικροὶ τυφλοὶ προώθησαν καταπληκτικῶς, ὡς ἀπέδειξεν ἡ ἐσχάτως ἐπ' αὐτῶν δο-

θεῖσα ἐν τῷ «Παρασού» προσοπερὶς. Ἡ ἀνάγνωσις, ἡ ἀπαγγελία, τὸ ἄσμα, τὰ παίγνια τῶν ἐπιτελοῦνται μετὰ ζηλευτῆς ἀρμονίας, ὡς εἰν εἶχον φωτεινὴν τὴν αἰσθησὶν τῆς ὁράσεως. Αἱ δημοσιευόμεναι εἰκόνες ἀποδεικνύουν πόσον οἱ μικροὶ ἀπόκληροὶ τῆς τέχνης ἐνηγογήθησαν, τυχόντες ἀσέλου. Ἐὰν δὲ ὑποστηριχθῇ τὸ ἔργον, ἡ ἐπίδρασις αὐτοῦ ἔσται πολυτιμότερα, ἢ ἀναλογισθῇ τις πόσα τυφλὰ μικρὰ παιδιὰ μίνον ἐν τῷ σκοτεινῷ τῆς ἀμαθείας.

Οἱ τυφλοὶ ἐν ἐκδρομῇ εἰς τὸ θροῦριον τῆς Χαλκίδος.

Η ΚΑΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΕΚΘΕΣΙΣ ΤΟΥ ΖΑΠΠΕΙΟΥ

ΣΑΚΙΣ διοργανού-
ται. Έκθεσις καλ-
λιτεχνική, δημι-
ουργούνται εις
τούς καλλ. κύ-
κλους δύο είδη
παραπόνων. Πα-
ραπονούνται οι
καλλιτέχνηι διότι
δεν αγοράζονται

έργα και διότι αι κριτικά δεν εινε ενθουσιώδεις.
Αμφότερα τα παράπονα εινε άβάσιμα, αν λάθωμεν
υπ' όψει τι πινακες παρουσιάζονται. Έν τούτοις
και έργα αγοράζονται και κριτικά δημοσιεύονται
ένθαρρυντικά, παρά τδ ποιόν της καλλιτεχνικής
παραγωγής.

Η έφετινή έκθεσις και ποιοτικώς και ποσοτι-
κώς υπολείπεται της περισυνής, ένψ ό νόμος της
προόδου απαιτεί άκριβώς τδ αντίθετον. Τούτο δεν
θά μās έμποδίση θά ρίψωμεν στοργικόν βλέμμα
έπί τών έκτιθεμένων έργων, χωρίς να θελήσωμεν
να είσέλθωμεν εις τεχνικάς λεπτομερείας.

Ο κ. Ροίλος έκθέτει πέντε έργα. Τδ «1907»,
την Σαλαμινίαν ύμνην, περί ών έκτενώς έγράφα-
μεν έν τψ προηγουμένψ φύλλω και δύο προσωπο-
γραφίας του κ. Καζάξη και της κ. Πάπ, ως και
σχεδιογράφημα, εις τδ όποια φαίνεται ό διεξίς
σχεδιαστής.

Του κ. Λεμπέση μία κεφαλή εφήβου—έργον
παλαιόν—θαρρεί τις ότι μετεκομισθη από κανέν
μουσειόν υπενθυμίζει παρωχημένas εποχας, ότε ή
τέχνη περιωρίζετο εις ασητηρότερους κανόνας.
Εινε από τδ καλλίτερα έργα του Λεμπέση ή ώ-
ραία αύτή κεφαλή.

Ο κ. Ράλλης, με τόν τόση άτομικόν χαρακτήρα
της καθαρής έπιξεργασίας αλλά και την στερεο-
τυπικήν του θέματος, έλκυει με τόν «Πρωτον μά-
τσον». Μία νεόπανδρος χωρική έρραπίσθη από τόν
άνδρα της μεθ' εύ συνέτρωγεν και μένει εις την
στάσιν της πρώτης έντυπώσεως. Η έκφρασις του
προσώπου, τδ όποιον ζητεί να αποκρύψη, εινε έπι-
τυχής, άλλ' έπιτυχέστερα έτι ή ένδυμασία. Τδ άλλο
έργον του εινε μία γλυκιάτη κόρη, έχουσα όλα τδ
θέληγτρα του κάλλους της Ανατολίτιδος.

Του κ. Βικάτου ή τέχνη αναδεικνύεται εις την
«Ματαιότητα». Τδ έργον έγένητο κατά την έν Μο-
νάχψ διάμονήν του, παριστά δε γέροντα προσηλω-
μένον επί μιας νεκροκεφαλής. ήν κρατεί εις τας
χιείρας του. Έάν τδ θέμα δεν εινε πρωτότυπον, ή
έπιξεργασία έχει πολλήν δύναμιν. Ο φωτισμός
της κεφαλής με την λευκότητα των τριχών εινε
πολύ έπιτυχής, ή άποτύπωσις δε του μεταλλο-
κου συλλογισμού έντονος και τεχνική. Εις την
«Ανάγνωσιν» υπάρχει τδ απότ προτέρημα της

παρατηρητικότητος και της δυνάμεως. Εινε έν
άπλου σκίτσο, γεγόμενον με την ευχέρειαν ήτις
διακρίνει τόν κ. Βικάτον. Δύο γέροι εινε άπησο-
λημένοι εις την ανάγνωσιν. Ο εις ανάγνωσκει—
και εινε ό κάλλιον χαρακτηρισμένος—ένψ ό άλλος
προσέχει βλέπων εις την εφημερίδα. Έν έπιτρα-
πέξιν του, ό «Άσταχός», έχει υπέρ έαυτου μία
έγκυρον ήδη γνώμην, διότι έτυχε άργυρού μεταλλί-
λου εις την έν Μονάχψ έκθεσιν της Ακαδημίας
των Καλών τεχνών έν έτει 1903.

Ο κ. Αλεκτορίδης έκθέτει μίαν αρχαϊκήν σύν-
θεσιν, την «Ψδην προς τόν Απόλλωνα». Εις έν
άνδρον κάθηται εις ποιητής άκουμών εις την λύ-
ραν του και βυθισμένος εις την άρμονίαν της μου-
σικής. Μία ύμνη καιί έντός πυξίδος θυμίζμα και
παρα τόν τρίποδα άποχρητά τόν δόντα «Ηλιον»,
ένψ εις τδ βάθος διαγράφεται τδ ιερόν άλσος, πέ-
ραν δε ή κυανή θάλασσα. Εις τδ έργον τούτο ό κ.
Αλεκτορίδης προσεπάθησε να άποτυπώση μίαν ά-
νωτέραν σκέψιν, εις τας Έλληνικάς δ' έκθέσεις
δεν είμεθα συνειθισμένοι να βλέπωμεν έργα σκέ-
ψεως. Ο πίναξ ούτος εινε διακοσμητικός, αν δε
έθειωρήθη έχων έλαττώματα τινα προσπτικής, ταύτα
δέν να άποδοθώσι εις την σμίκρυνσιν, διότι προκει-
μένου να έκτελεσθη ό πίναξ θά απαιτήση δεκα-
πλάσιον μέγεθος. Έκ των τοπειών του, ό από της
Πάρνηθος θεώμενος Ύμηττός και τδ Έρείπια του
αρχαίου ναού της Αιγίνης εινε καλái σπουδαί.

Η εμφάνισις δύο νέων ζωγράφων, του έν Παρι-
σίσις κ. Γκίσκου και του έν Κερκύρα κ. Κογιε-
δίνα πρέπει ευσιώνως να χαιρετισθη. Του πρώτου
τδ Μαγκλόπαιδο, ένα κρηρότατο χαριτωμένο παι-
δάκι και ή Φιλανθής, μία φιλομειδής νεαρά γυνή
κρατούσα άνθη διά της μιας χειρός και διά της άλ-
λης κόπτουσα, εινε υπό έποψιν χρωματισμού και
σχεδίου αξια πολλής προσοχής. Ο κ. Κογιεδίνας
σταματά τόν έπισκέπτην με είκοσάχ μικρών σπου-
δών τοπειών, τδ όποια έχουν αντίληψιν φωτός και
χρώματος.

Ο «Καλλιτέχνης» του κ. Δήμα—άπεικόνισις μιας
ποιητικής μορφής εις ένα κατακκόκινον βάθος προς
τδ όποιον άρμονίζεται τδ πράτινον χρώμα του περι-
λαιμίου—έχει ώραιας αντιθέσεις.

Ο κ. Γεραλής παρουσιάζει σκίτσα, των όποιών
προέχουν ό Αναγνώστης και ό Κανδηλανάπητης. Η
συνεχής πρόδος του νεαρού έτι καλλιτέχνου εινε
προφανής.

Δύο νεοτεχνίται συναγωνίζονται, ό εκ Πατρών
κ. Έπ. Θωμόπουλος και ό παρσιδημών Γερμα-
νός κ. Μ.χ F o h με την άρμονίαν του χρώματος
τδ όποιον μεταχειρίζονται κατά στρώματα. Αλλ' ή
πληθώρα του χρώματος ουτε τδ σχεδίων παραβά-
πτει, ουτε καθιστά υπερβολικήν την έκφρασιν. Α-
ποδίδει έν τψ άσαφεία έντελεστέραν την ζωήν και
ή άπέσπασις προσδίδει εις τδ σύνολον μίαν έντύ-
πωσιν μάλλον ευάρεστον. Πόση άπόστασις μεταξύ
Ράλλη και Ε. Θωμοπούλου. Ποία ή προτιμωτέρα
έργασία, δεν εινε της στιγμής θέμα. Έκατέρα έχει
τούς διαπύρους θιασώτας.

Ο κ. Ι. Οικονόμου ασχολείται έπιμελώς εις
την άπεικόνισιν χωρικών γυναικείων τύπων με τδ
γραφικόν τοπικόν ένδυμά των. Έκθέτει και μίαν
καλλιτεχνικήν κεφαλήν με αξιώσεις μοιότητας Νέη
του γνωστού ύμνωδου των Ατθίδων.

Διηγή και έφέτος εμφανίζεται, αλλά προσεκτική
ή έργασία του κ. Ε. Ίωαννίδου. Μία κεφαλή γέ-
ροντος εινε καλά έργατημένη, τδ δε σκαριφήματά
του ευόιωνα.

Ο κ. Άριστέυς, όστις άλλοτε μās εξέπληττε με
την πρωτοτυπίαν του, έφέτος παρουσιάζεται μόνον
γλυπογράφος. Τούτο προκαλεί μ' όλην την μεγάλην
έπιτυχίαν των σατυρικών γραμμών του λύπην, διότι
από τόν χρωστήρα του κ. Άριστέως άναμνει τις
σοβαράς συνθέσεις, έστω και συμβολικάς.

Ο κ. Φερεκυδής έκθέτει κάλλιστα έργα. Ο Α-
ράπης του εινε ό καλλίτερος Αράπης της έκθέ-
σεως, ήτις πέντε τοιούτους αριθμεί. Ο Κήπος καλός
ως και ή ύπ' αρ. 137 κρητιδογραφία.

Ο κ. Κατζής έστειλε δύο μικρά και αύτός
σκίτσα χρωματισμού. Τδ «Κουλουριώτικο καιί»
εινε έλο δροσιά.

Έκ των κυριών ή κ. Φλωρά—Καρατία έκθέτει
προχέτων μικράς πρωσοπογραφίας. Τδ «Χρυ-
σάνθημα» της κ. Άμυραδάκη τεχνικώτατα. Η
δισποινίς Τσίλλερ εμφανίζεται με νέας σπουδās
χρώματος. Η Κουζίνα, ή Φανή εινε αι καλλίτε-
ραι σπουδαί της. Η προσωπογραφία της δισποι-
νίδος Μερκάτη έχει πλεονεκτήματα τινα τέχνης
εις τδ φορέματα, άλλ' άδικεί την εικονίζομένην
διότι της προσθέτει χρώμα, τδ όποιον μόνον διότι ή
ζωγράφος εινε κυρία είμπορεί να δικαιολογηθη... Η
δισποινίς Χαλκιοπούλου προσπαθεί να μιμηθη εις
τα χρωματιστικά σκαριφήματά της την δισποινίδα
Τσίλλερ.

Εις τδ τμήμα των ύδατογραφιών, ό κ. Γιαλλι-
νάς μās δίδει—διά τριακοστήν ίσως φοράν—έν
ποιμνιον ποιητικώτατον, ό δε κ. Μποκατοιάμπης
μία «Δύσι» διακρινομένην διά την δύναμιν, ένψ
έξ έτέρου τδ «Γαστούρι» του έχει πολλήν λεπτό-
τητα. Μία γωνία εκ της Βίλλα Βοργέζε με τόν
γρηατόν κορμόν, κάτωθεν τού όποιου αντιφεγγίζου
ώχραι άκτίνας, δεικνύουν όλην την ευγένειαν του
ψυχικού αισθήματος του συμπαθοūs καλλιτέχνου.

Εις την γλυπτικήν, ό Θ. Θωμόπουλος παρου-
σιάζεται πάνοπλος, με μίαν σειράν έπτά έργων.
Τδ περισσώτερα εινε δοκίμια, άλλ' ίκανά να δεί-
ξουν τί κρύπτει μέσα του ό καλλιτέχνης και πό-
σον ευρέως βλέπει εις τόν όρίζοντα της τέχνης.
Ο Θωμόπουλος ακολουθεί τόν νέον δρόμον της
τεχνοτροπίας, ήτις εις τας άδράς γραμμάς και εις
τδ άτελείωτα προπλάσματα διατυπώνει την ιδέα
και άφίνει να ύπολανθήν ή δριστηκή μορφή του
έργου. Έκ των έκθεθειμένων έργων του έφέτος ύ-
περέχει ό «Κουρασμένος της ζωής», όστις έχει
πρωτοτυπίαν εις την στάσιν, ήν άλλος τις θά άνεύ-
ρισκε εικονίζων άποσταμένα μέλη και παραλυ-
μένα νεύρα, ένψ ό Θωμόπουλος διά την κόρασιν
ή μάλλον την άπογοήτευσιν της ζωής εξέλεξε μίαν
έντονον στάσιν, άγαματώδη, ανθρώπου όστις κα-
τέδληθη έν τψ βιωτικώ άγώνι σωματικώς, άλλ'
αισθάνεται έτι άκμαίας τας πνευματικάς δυνάμεις.

Έχει ανατομικήν δύναμιν τδ άγαλμάτιον και έκ-
τελούμενον θά γίνη ακόμη καλλίτερον. Η «Άγ-
χίαλος» εξέτέθη διά να άποδειχθη με πόσην έμ-
πάθειαν απέκλεισεν αύτην πέρυσιν ό κ. Σώχος ως
κριτής. Καλά επί τέλους πού ή κριτική του σοφία
έφέτος υπεχώρησε!

Ο Παπαδιαμάντης ό Σκιαθίος, ό Βυζαντινό-
φιλος διηγηματογράφος, αναπαρίσταται έν προτομή
όμοιος, με την παράδοξον και μυστικοπαθή κεφα-
λήν του. Αντιθέτως, άνθρά και καλλιτεχνική ή
ανάγλυφος κεφαλή του δευτέρου Χατζήλδουκά. Ο
«Σατανάς» έναγκαλιζόμενος και κρατών τόν κόσμο
διά των σκελών του και των όνύχων, ους έμπήγει,
φανερώνει όλην την φρικιαστικήν και έπίμονον επί
της γης επίδρασιν του. Εις την κεφαλήν, την
προσομοιάζουσαν με την μορφήν του Μπετόδεν,
φανερώνεται, ουχι ίσως πολύ έκφραστικά, ή διαβο-
λική του πονηρία. Ο «Σατανάς» του Θωμοπού-
λου εινε ό μόνος ίσως Σατανάς πού δεν έχει ούραν.
Η «Φωτιά», ή οίονει έπιχάιρουσα διά την κατα-
στροφήν πού προξενεί, έχει Αιγυπτιακήν άκαμψίαν,
ένψ της φ' όγδς χαρακτηριστική εινε ή τρομώδης
και κυματώσασα κίνησις.

Ρεαλιστής, με παρατηρητικότητα και άκρίβειαν
έν τας λεπτομερείαις ό κ. Γεωργαντής μās στα-
ματά πρδ του «Άστέγους». Ένας κακομοίρης, μή
έχων πού να κοιμηθη, έκθεθειμένος εις τδ ψύχος,
κατά του όποιου τδ φορέματα δεν τόν βοηθοῦν διά
να άνταπεξέληθ, βαδίζει ασκόπως. Τδ χλιόμετρον
πού ύφώνεται γύρω του δεν χρησιμεύει μόνον ως
υποστήριγμα, αλλά δεικνύει πόσον δρόμον έχει δια-
νόστη μακράν της πόλεως εύρισκόμενος, μακράν
κάσσης περιθάψεως. Η κάμψις των γονάτων, ή
συστρήφή των ποδών, ή κύρτωσις, ή τοποθέτησις των
χειρών έντός των θυλακίων, ή προσαρμογή του
καλύμματος επί της κεφαλής, όλα πείθουν ότι δντως
διαιτρεί τδ σώμα του τδ ρίγος του ψύχους. Εις
τόν «Άστεγον» ό κ. Γεωργαντής συμβολίζει όλο-
κληρον κοινωνικήν τάξιν.

Ο Ολυμπιονίκης δρομέυς του κ. Κ. Κων-
σταντινίδου με τδ ήμιάνοικτον εκ του δρόμου
στόμα, με την αρχαϊκήν κεφαλήν εινε έν ώραιον
σκίτσο. Έκθέτει και τδ παλαιόν «Πνεύμα του πο-
λέμου» διά να δείξη μίαν πρόδοον, παρ' αυτοῦ εί-
σαχθείσαν έν Έλλάδι, της χύσεως του χαλκού.
Κάποιος τεχνοκρίτης επέκρινε τόν καλλιτέχνην,
διότι έσυμβόλισεν εις έν άλογον την ιδέαν του
πολέμου. Η κρίσις αύτη εινε... άλογος, διότι τδ χα-
ρακτηριστικώτερον μιας μάχης σύμβολον εινε ό θυ-
μειδής ίππος.

Η κ. Γεωργαντή με τδ κατ' άπομίμησιν χαλ-
κοῦν άγαλμάτιον κόρης, ή όποία πηγαίνει να ύδρευθη,
έπιβδαιότ την περι της καλλιτεχνικής της αντίλη-
ψεως κρατούσαν ευμενή γνώμην.

Εις την έκθεσιν παρατηρεί τις και έφέτος, όπωσ
και κατ' έτος σχεδόν, ότι στέλλονται πολλά παλαιά
έργα. Δεν εργάζονται οι καλλιτέχνηι μās επανα-
παύόμενοι εις παρωχημένην έργασίαν ή δεν δύναν-
ται να παράγωσι καλλίτερα; Οιαδήποτε δικαιόλο-
για και αν προσβάλετο θά έσημαιοῦτο εις βάρος
των. Αι σπουδαί των χρόνων της εκπαιδευσεως
των φηγουράρων μετά τόσα έτη και αύτα έλκυουν
την προσοχήν, ένψ τδ μετάπειτα έργα των παρερ-
ρχονται έν αφανεία.

Όταν γράφη τις αποβλέπων ουχι εις προσωπον αλλ εις τας αξιωσεις της τεχνης...

Χαιρω δια το θαρρος με το οποιο λεγεις την γνωμην σου. Ειθε προ πολλου να εγινοντο τοιουτοτροπως αι κρισεις...

Ιδου και ένας καλλιτεχνης οστις δεν βλεπει τα πραγματα με τον φακον του αυτοθαυμασμου. Πρεπει να εννοηθη και απο τους δημοσιογραφους...

ΔΙΚ

Διακεκριμένος εν Αιγυπτω καλλιτεχνης σχετικως με την επιπολαιαν αυτην ρεκλαμομανιαν...

Ε Α Γ Α Ρ Π Ο Ε

Αι ψευδολογίαι του Griswold εσχον ως συνέπειαν την διάδοσιν μυθοπλαστιων περι Πόε...

Αι προς αυτον απευθυνθεισαι και αι επ' αφορμη αυτου γραφεισαι. Επίσης ο Harrison επέτυχεν να ευρη κατάλογον των κατά καιρους γραφέντων άρθρων...

Τα έργα του Πόε ηρχισαν βαθμηδον αναφαινομενα εκ της σκοτεινης ακαταστασιας των. Κατά το ετος του θανάτου του εΐχεν άρχιση να ετοιμάζη...

Αλλ' όσον πλήρης και αν θεωρηθη η θαυμασία έκδοσις του Harrison και αυτη έχει ελλείψεις, ως ο έκδοτης δεν ήτο δυνατόν να αποφύγη...

Εν Γαλλία εκείνοι οτινες εγραψαν έργα αξια προσοχης εινε κυριως ο Κάρολος Βωδελαιρ, περι του οποίου μάλιστα λέγει ο Καρτιέ εν τω Φιγαρώ...

Εν τή αλληλογραφία ταύτη περιέχονται ού μόνον αι υπό του Πόε γραφεισαι επιστολαι, αλλά και

τους κ. κ. Hennequin και Remy de Gourmon κάμει ισχυράν εντύπωσιν δια την πρωτότυπον εύρειν. Το Εύρηκα προεκάλεσε τας μάλλον άνομοίους γνώμας...

του Έδγαρ Πόε επί του Βωδελαιρ» εινε αρκετης σημασιας.

Τα έργα του Ποε σήμεραν έχουν μεγάλην διάδοσιν.

Εις μικρός τόμος ποιημάτων του έκδόσεως του 1829 επωλήθη εις την Φιλαδέλφειαν αντί 1,200 δολλαρίων...

ΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΑΙ ΤΕΧΝΑΙ

Η εν Καίρω Καλλιτεχνική Έκθεσις

Ο έγκαταλείπων τα βόρεια κλίματα με τους βαρείς χειμώνας διά να επανέρη τον ήλιον εις την Αιγυπτιακήν πρωτεύουσαν...

Το άνοιγμα της έκδόσεως γενόμενον την 17 Μαρτίου η συνέντησιν εις την έορτήν αυτην του Ωγαίου, το άνθος της ενταυθα όμογενούς παροικίας...

Εις 165 συμπροσόνται αι εκτιθέμεναι εικόνες, έργα ως επί το πλείστον διαπρεπων ζωγράφων, των οποίων τα όνόματα εινε γνωστά εις το Πανελλήνιον...

Η Γλυπτική αντιπροσωπεύεται εκ 5 έργων, εκ των 3 μόν όφείλονται εις την δεσποινίδα Σκοφου, της γνωστής Αθηναϊκής οικογενείας...

Ας επανέλθωμεν εις τα έργα της ζωγραφικής, τα όποια κατά τε το ποσόν και το ποιόν χαρακτηρίζουν ιδιαιτέρως την Καλλιτεχνικήν του Καίρου Έκθεσιν...

Ναύτης της πρώτης, ή «Σκηή Βεδουίνων» του δευτέρου, το φέρον την επιγραφήν «Mahmal» του κ. Maxime Destugue...

Θα επεδύμουν διά τα πρωτεύοντα ταυτα έργα να κάμω ιδιαιτέραν μνείαν, να εξάρω την τέχνην των καλλιτεχνών, των οποίων ή όραία έκτέλεσις κατ' οδίν υπελείφθη της εμπνεύσεως...

Κάίρων Άγγελος Σημηριώτης

Αίαν προσεχώς θα εγκαινιασθή εν Saint-Etienne, το εσχάτως άνεγερθέν μνημειον δημοσίω έράνω εις μνήμην του Ιουλίου Ζαρίν...

Την καλλιτεχνικήν έκθεσιν του Ζαππειου επροσέφησαν ο Βασιλείς και αι περιγλήπσοιαι.

Μετά λύπης ήκούσθη ή εκ της θέσεως του γραμματέως της έλλ. καλλιτεχνικής εταιρείας παραίτησις του ζωγράφου κ. Αλεκταρίδου...

Εν Αλκαζάρ των Ηλυσιών—Πεδίον των Παρισίων ανέωξεν έκθεσις καλλιτεχνική των έρασιτεχνών, εν ή έκθέτουσι έργα των ή κόμησα Φλάνδρας, ή αρχιδούκισσα Μαρία...

*). Συνέχεια και τέλος.

Εν Βερολίω δ' Αὐτοκράτωρ μετὰ τῆς Αὐτοκρατείας ἐπεδειχθησαν ἐν τῷ ἐργαστηρίῳ τοῦ γλύπτου Γκέιντ τὸ προσωρὸν πρόπλασμα τοῦ κατασκευασθέντος μεγάλου ἀγάλματος τοῦ Ἀχιλλέως διὰ τὸ ἐν Κερκύρῃ Ἀχιλλείου. Τὸ πρόπλασμα κατασκευάσθη προσωρινὰ εἰς τὸ ἦμιον τοῦ πραγματικοῦ μεγέθους καὶ ἔτυχε τῆς πλήρους ἐπιδοκιμασίας τοῦ Αὐτοκράτορος. Τὸ ἄγαλμα ἵσταται ἐν τῷ ἀρχαίῳ δόκιμῳ, μετ' ἀσπίδος καὶ δόρατος. Θὰ κατασκευασθῇ ἐκ χαλκοῦ καὶ θὰ ἔχη ὕψος πέντε καὶ ἡμίσεως μέτρων, τὸ δὲ βάθος αὐτοῦ θὰ ἔχη ὕψος 2 καὶ ἡμίσεως μέτρων· θὰ στηθῇ δὲ ἐν τῷ μέσῳ τοῦ κήπου. Ὁ χρωματισμὸς (patina) τοῦ ἀγάλματος θὰ γίνῃ συμφώνως πρὸς τὸ κλίμα τῆς Κερκύρας. Ὡς τελεωτικὸν ὄριον τῆς ἀνδρώσεως προϋπολογίζεται τὸ ἔαρ τοῦ ἔτους 1910.

Ἀνέωξε τὰς πόδας τῆς ἐν τῇ Γαλαρίᾳ Georges Petit ἢ ἐκθεσις τῶν Γάλλων ὑδατογράφων, ὧν ἐξέχουσιν οἱ κ. κ. Zuber, Adam Vignol, Galbet, H. Tenre, M. Boutel de Mouvrel, G. Jacquet, Gorguet, Lelois, Rochegrosse, Scott, κλπ.

Ἡ ὑπὸ τὸ ψευδώνυμον Ρεβέκκα λογογραφοῦσα κ. Ὅλγα Παπαδιαμαντιοπούλου ἐμύλησεν ἐν τῷ Ὁδίσῳ περὶ τῶν ἀγαρμάτων, σατυροῦσα μετὰ χάριτος τοὺς θέλοντας νὰ Ἑλληνίζωσιν.

Ἀγγέλλεται ἡ ἐκδοσις βιβλίου ὑπὸ τὸν τίτλον «Εἰκόνας γυναικῶν καὶ παιδίων» ὑπὸ τοῦ κ. Ἐρρ. Βαρδάκ, ἐν ᾧ περιγράφεται ἡ παιδικὴ ἡλικία τοῦ Μιουράλ.

Ὁ μαέστρος Μασκάνι ἀποσύρεται ὁριστικῶς ἢ ἀγνώμων Ἰταλία δὲν ἀγαπᾷ πλέον τὴν μονοικὴν του.

Εἰς τὸ Βωδεβίλ τῶν Παρισίων θριαμβεύει τὸ νέον ἔργον τοῦ Richerin «Ἡ ὁδὸς τῶν Σμαράγδων» μετὰ πρωταγωνιστὴν τὸν Λοδοβίκον Δεκόρι.

Ἡ ὑπόθεσις ἐξελίσσεται ἐν Ὀλλανδίᾳ.

Ἐν τῇ γυναικείᾳ Παρισίῳ λέσχῃ Luceum-Club ἐκθέτουσι τρεῖς διακεκριμέναι καλλιτέχνιδες ἔργα τῶν. Ἡ κ. Blanche Howe, ζωγράφος καὶ ἰκνογράφος παιδίων, λεπτοτάτου ἀισθητικῆς, μουσικοῦ καὶ βασιλικῆς ομορφῆς. Ἐν τῇ τέχνῃ τῆς ὑπάρχει τι τὸ ἡδέως τολμηρὸν, τὸ ἡλίως ἄγριον. Ἡ μὲν Kate Lizard, ἐπιδέξια καὶ εὐφυὲς γλύπτρια καὶ ταυτοχρόνως ὑδατογράφος μετὰ ἔργα πλήρη ἐνδιαφέροντος. Ἡ δὲ τρίτη, ἢ καὶ σπουδαιότερα, εἶνε ἡ δις Μαργαρίτα Delorme. Σχεδιαγράφος πεπρωκυμένη μετὰ τὸ αἶσθημα τῆς παρατηρητικότητος, γνωρίζουσα νὰ διακρίνῃ τὰς ἐνδιαφερούσας σκηνὰς καὶ νὰ τὰς ἀποδίδῃ μετὰ πολλὴν ζωηρότητα καὶ τόνον. Δύναται τις νὰ εἴπῃ διὰ τῆς Delorme εἶνε ἐν τῶν περιεργωτέρων γυναικῶν τάλαντων, ἅμα δὲ καὶ τῶν θελκτικωτέρων. Σκηναὶ ἐργαστηρίων ἢ ἀπλοῦς ζωῆς, τύποι νεαρῶν γυναικῶν καὶ νεανίδων μετὰ τὸ ζωηρὸν καὶ ἀληθινὸν μετὰ ὡς ἡ «Κόρη ἢ τὸ πρῶτον μεταλαμβάνουσα», κινήσεις καλῶς εἰλημμένα, ψυχὰ καλῶς δηγηρημενῆται, ἰδὸν τὸ ἔργον τῆς δις Delorme.

Ἐν τῇ Γαλαρίᾳ Dewambez ἐκθέτουσι περὶ τοὺς δεκαπέντε γεγραμνοὺς ζωγράφους ἀναζητοῦντες τὴν ἐκκετριότητα διὰ τῆς μιμήσεως τοῦ Cézanne ἢ τοῦ Valotton. Μεταξὺ αὐτῶν διακρίνεται ὁ γνωστὸς καὶ πολλὰς ἤδη ἐκτιμήσεις Felix Borchardt διὰ τὸν ζωηρὸν χρωματισμὸν καὶ τὰ καλῶς ἐκλελεγμένα θέματα τῶν τοπίων του.

Εἰς τὸ θέατρον «Φέμινα» τῶν Παρισίων ὁ διαπρεπὲς τραγῳδὸς κ. Ἐδουάρδος Μάζ ἐμύλησε περὶ τοῦ Κατοῦλ Μανδῆς. Τὴν διάλεξιν ἐπηκολούθησε συναντία τῆ συνεργασίᾳ τοῦ καθηγητοῦ Μασσενῆ, τῶν κυριῶν Ἐγκλόν, Ἀρβέλλ, Λασέν, Σεργίν καὶ ἄλλων.

Εἰς τὸ Μόναχον πρόκειται νὰ στηθῇ τὸ ἄγαλμα τοῦ ἀνιχοῦς βασιλέως Λουδοβίκου Β' τοῦ προστάτου τοῦ Βάγνερ.

Εἶνε γνωστὸν διὰ τὸν ἐκλείων εἰς τὴν ἑναυλίαν, τὴν ὁποῖαν εἶχεν εἰς τὸ Μπέργκ, διότι εἶχε πάθει διασάλευσιν τῶν φρενῶν, ἀπέθανε δὲ πνιγείς εἰς τὴν λίμνην τοῦ Στάρμπεργ, ἡ ὁποία ἦτο εἰς τὸ πάρον, ἔχον τὸν ἄριον νὰ καταβαίνῃ διὰ νὰ κάμῃ τοὺς περιπάτους του.

Προσεχῶς συμπληροῦται ἡ ἑκατονταετηρὶς τοῦ προσβυτέρου τῶν Γάλλων δραματικῶν συγγραφέων, τοῦ Φερδινάνδου Λουγκῆ, γεννηθέντος τῷ 1812 καὶ ἄγοντος ἡδὴ τὸ 97ον ἔτος τῆς ἡλικίας του. Ἴσχυρός ὡς γηραιά θρῆς στέκει ἀκόμη ὁρθὸς διὰ νὰ ἀποδεικνῇ διὰ τῆς ἐργασίας εἶνε τὸ καλλίτερον μέσον πρὸς ἐπιμήκυνσιν τῆς ζωῆς. Διότι ἀκριβῶς ἐπῆρξεν ἓνας ἀκούραστος ἐργάτης.

Ἐν ἀρχῇ ποιητής, εἶτα μυθιστοριογράφος, βραδύτερον, δραματικὸς συγγραφεὺς, ἐπῆρξεν ἐκ τῆς πλειάδος ἐκείνων τῶν δραματούργων, οἵτινες, ὑπὲρ τὸν ἦμιον αἰῶνα, ἐτροφοδότησαν τὰ θεάτρα τῶν βουλεβάρτων. Εἶτε μόνος, εἶτε ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τοῦ κ. D' Ennery ἢ τοῦ Anicet Bourgeois ἰδημιούργησε τὰς ὡραίας ἡμέρας τοῦ Porte-Saint-Martin, τοῦ Gaîté καὶ τοῦ Ambigu, μετὰ μερικὰς παρεκβάσεις πρὸς τὴν ποίησιν ἐν τῷ Ὁδίσῳ, ἐν ᾧ παροσάθησαν διαδοχικῶς Gaiffier (1839), Les Pharaons (1843), Matharin Régnier (1843), Le Béarnais (1843) δράματα ἢ ἔμπροσθεν κομωδίας.

Ἄλλ' ἡ πρώτη του ἐπιτυχία, ἡ μεγάλη, ἦν οὐδεὶς ἠδύναιτο νὰ προῖδῃ, διότι τῷ ἦν ἡνίκα νῆαν ὁδὸν τοῦ κοινωνικοῦ θεάτρον, ἦτο τὸ ἔργον του La Misère, 1850. Μετὰ ἐν ἔτος εἶδεν εἰς τὸ αὐτὸ θέατρον τῆς Porte Saint-Martin, τὸν Σαλβατόρ Ρόζα, ἐν ᾧ ἐθανυμάσθη ἡ Mélingue. Τὰ μᾶλλον διαδεδομένα τῶν ἔργων του εἶνε Ἡ Προσευχή τῶν Ναυαγῶν, τῆς συνεργασίας τοῦ Ἐννερό (1853), France de Simiers (1857), Ὁ Πειρατὴς τῆς Σαβάνας, τῆς συνεργασίας τοῦ Bourgeois (1857), Cartouche (1858), τὸ Marchand de coco (1860) τῆς συνεργασίας τοῦ Ἐννερό τοῦ Cheval Fantôme (1860). Ἡ Κόρη τοῦ Ρακοσυλλέκτου, Ἡ Ἀρθοπόδις τῶν Ἀθῶν μετὰ τοῦ Bourgeois καὶ τὸ 1876, ὁ Ἰουδαῖος τῆς Βενετίας, Ἐν δράμα εἰς τὸ βάθος τῆς θαλάσσης, Cocagne καὶ τέλος τῷ 1882 τὸ Doujon des Etangs. Καὶ τόσα ἄλλα, ἐκτὸς τῶν κεκλεισμένων ἐτι ἐν τοῖς ἔμαρσις του.

Εἶνε ὁ τιμιώτερος τῶν ἀνθρώπων, ποῦ ἔχω γνωρίσειν ἔλεγε περὶ τοῦ Dugué ὁ δ' Ἐννερό. Κάποτε μάλα κατὰ τὸ συγγραφεὺς τοῦ «Μιχαὴλ Στρογγύφ» ἐγραψεν τὴν διαθήκην του, δι' ἧς ἐκληροδοῦσε εἰς τὸν Dugué μέγα μέρος αὐτῆς. Ἄλλ' ἔπειτα ἐσκέφθη: «Αὐτὸ δὲν εἶνε οὐνεκόν, διότι εἴμεθα τῆς ἰδίας ἡλικίας—ὁ δ' Ἐννερό ἐγεννήθη τῷ 1811—θὰ τὴν ἀπολαύσῃ πολὺ ὀλίγον καιρὸν!».

Ἡ Βαρκελώνη ἀπεφάσισε ν' ἀνεγείρῃ κολοσσαίων ἀνδριάντα εἰς τὸν πρὸ τριετίας θανόντα σοφὸν Φραγκίσκον III Μαργκάλλ. Ὁ ἀνδριάνς θ' ἀνεγερθῇ δι' ἐράνων, εἰς οὗς πρῶτη ἐνεργεία αὐτὴ ἢ πόλις διὰ τοῦ ποσοῦ τῶν 50 χιλ. φρ.

Ἐν μᾶ καὶ τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἡ Σορβόννη ἀπόλεσε δύο τῶν διαπρεπῶν διδασκάλων τῆς. Τὸν Φρειδεरिकὸν Ρόχ καὶ τὸν Βίκτωρα Ἐγγερ.

Ὁ πρῶτος γεννηθεὶς τῷ 1861, διήλθε τὴν πρώτην νεότητά του εἰς τὰ Βόσγια. Εἰσαελθὼν εἰς τὴν Σορβόν-

νην, ἀπέκτησε θαυμαστὴς πολυπληθεῖς. Ἐκεῖνο τὸ ποῖον ἐξαρκητοῦσε τὸν Ρόχ ἦτο ἡ διπλὴ καὶ ἀξιοπαρατήρητος κλίσις του πρὸς τὰ ζητήματα τῆς ψυχολογίας καὶ τῆς ἠθικῆς. Τὸ ἔργον του Ἀοκίμιον ἐπὶ τῆς μεταφυσικῆς βάσεως τῆς ἠθικῆς μαρτυροῦσι περὶ τῶν ὁρετῶν του. Δὲν ἦτο ἐκ τῶν φιλοσόφων ἐκείνων, οἵτινες κλειόμενοι ἐν τῷ γραφεῖῳ τῶν δημιουργοῦσι κόσμον ἰδεολογικόν, ζέον πρὸς τὰς ἀνάγκας τῆς ζωῆς. Εἰς οὐδὲν τῶν συγκεκριμένων προβλημάτων, τῶν προβαλλομένων εἰς τὴν συνείδησιν οἵμαρον ἔμενον ἀδιάφορος. Ἀλλὰ συγχρόνως ἠθέλει νὰ προσδέσῃ τὰ προβλήματα ταῦτα εἰς τὰ πρῶτα διδόμενά των, τὰ καθαρῶς μεταφυσικά. Ἐπίστευεν εἰς τὴν βαθύτην ἐνόησι τῆς συγκεκριμένης πραγματικότητος καὶ τῶν ἀφρημένων ἀρχῶν τὸ σημεῖον ἐφ' οὗ συναντᾶται οὐρανὸς καὶ γῆ ἦτο τὸ ἀντικείμενον τῆς ἐπιμύπου καὶ ἐσκεμμένης ἐρεύνης του.

Τὰς πειραματικὰς σπουδὰς, αἵτινες σήμερον θὰ ἠπείλουν νὰ καταρτίψωσι τὴν κυρίως φιλοσοφικὴν σπουδὴν, ἐὰν μεγαλοφύει τινεὶ δὲν ἐδραπέτενον ἔξω τοῦ στενοῦ θετικισμοῦ, ταῦτας ἐχρησιμοποίησε καὶ δὲν τῷ ἐπῆρξον. Ἦτο εἰς τὸν τελευταῖον μεταφυσικὸν μας.

Ὁ Βίκτωρ Ἐγγερ ἦτο υἱὸς τοῦ μεγάλου Ἑλληνιστοῦ Αἰμυλίου Ἐγγερ, ἀδελφοῦ τοῦ ἱστοριογράφου Μαξιμιλιανῶ Ἐγγερ. Ἦγε τὸ δίδον ἔτος. Ἡ ἐπὶ διδακτορικῇ πτυχίῳ θέσις του «Ὁ ἰσοπεδικὸς λόγος» ἐπῆρξε θαυμασία καὶ ἐπέτυχε τοσοῦτον, ὥστε ἐντὸς μικροῦ ἐκλήθη ἐν τῇ Σορβόννῃ. Ἐκτοτε ἡ ἀκροσφαλὴς ὑγεία του τὸν παρημποδίσεν νὰ παραγγῆ πληρῆς τὸ ὁριστικὸν ἔργον, δλεε παρ' αὐτὸ ἀνέμενον ὁ ἐπιστημονικὸς κόσμος.

Ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ ἀνεγνώσθη ὑπὸ τοῦ κ. Μιστριώτου ἡ κρίσις τοῦ Σεβαστοπολιτικοῦ γλωσσικοῦ διαγωνισμοῦ, μεταξὺ φοιτητῶν. Ἐλαβον μέρος 33. Θέμα εἶχε τεθῆ. «Ποῖα τὰ ἐκ τῆς φιλοπορίας ἀγαθὰ;» Τὸ βραβεῖον διειρηκόσθη μεταξὺ τῶν φοιτητῶν κ. κ. Περιστέρη καὶ Χατζηγιάννη. Ὁ κ. Μιστριώτης ἐπετέθη καὶ πάλιν λάβρος κατὰ τῶν χυδαῖστῶν.

Ἐγένετο δεκτὸν ἐφέτος εἰς τὸ Παρισίανόν Salon ἔργον ζωγραφικῆς δωδεκαετοῦς παιδίων, ὀνόματι Λαβουλάρ. Τὸ μικρὸν αὐτὸ παιδί κρινεταί ὡς ζωγραφικὴ μεγαλοφυΐα.

Ἀπέθανεν ὁ Μάρκος Δραγοῦμης διατελέσας προσβυτητής, προσεγγικὸν δὲ ἐπωφελεῖς ἐπαρθείας ὡς σύμβουλος εἰς τὸν Σύλλογον πρὸς διάδοσιν τῶν Ἑλλ. γραμμάτων ὡς καὶ εἰς τὸν Σύλλογον πρὸς διάδοσιν ἀφελίμων βιβλίων πρὸς τούτοις ἦτο πρόεδρος τῆς ἐπιτροπῆς πρὸς ἀνέγερσιν ἀνδριάντος εἰς τὸν Παλαιόλογον.

Ἐν τῷ «Παρθενῶν» ὁ κ. Ἰπποκράτης Καραβίας ἐμύλησε περὶ τοῦ Ἰωαννινοῦ Θεοδοσιοπούλου, τοῦ γνωστοῦ ἐν τῇ ἱστορίᾳ τῆς τέχνης ὑπὸ τὸ ὄνομα El Greco. Ὁ κ. Καραβίας κατέστησε γνωρίμους εἰς τὸ ἀκροατήριόν του πολλὰς λεπτομερείας περὶ τοῦ βίου καὶ τῶν ἔργων τοῦ μεγάλου καλλιτέχνου, ἐμύλησας ἐπὶ μίαν ὥραν καὶ παρουσάσας ἐν προβολῇ τοὺς περιφημοτέρους τῶν πινάκων του. Περίληψιν τῆς διαλέξεως ταύτης θὰ δώσωμεν εἰς τὸ προσεχὲς τεύχος.

Τὸ μνημεῖον τοῦ Μαρκελίνου Μπερτελό θ' ἀνεγερθῇ ἐντὸς ὀλίγου ἐν Παρισίῳ ἐν τῷ μεγάρῳ τῆς Σορβόννης, ἐν ᾧ ὁ μέγας σοφὸς ἀπέκτισε τὴν δόξαν. Τὸ σχέδιον τοῦ μνημείου, κατασκευασθὲν ὑπὸ τοῦ γλύπτου René de Saint-Marceaux, παριστᾷ ἡμικύκλιον τοῖχον, δεξιῶ τοῦ ὁποίου ἵσταται ἐν τῇ στήθῃ τῆς ἐργασίας του περιβολῆ ὁ μέγας χημικὸς Μπερτελό, ὅστις ἐν τῷ ἀγάλματι θὰ ἔχη ὕψος 3 μέτρων. Ὅμοιόν τινος λοφύ-

ακος μετὰ φυλλώματος. Ἐπὶ τοῦ τοίχου δὲ ἐν ἀναγλώφῳ ἀνακαθίσταται ὁ Μπερτελό κατὰ τὰς διαφορὰς αὐτοῦ ἡλικίας. Εἰς τὸ βάθος φαίνεται περιπατῶν μετὰ τοῦ Ρενάν, τοῦ ἀγαπητοτέρου φίλου του· εἶνε τὰ ἔτη τῆς νεότητός του. Πηλοῖότερον ἐμφανίζεται καθήμενος παρὰ τῇ κ. Μπερτελό, τῇ φιλιότη συντρόφῳ του· εἶνε τὰ ἔτη τῆς ὠρίμου ἡλικίας. Ὁ γλύπτης ἠθέλησεν οὕτω νὰ συμβολίσῃ τὴν φιλίαν καὶ τὸν ἔρωτα. Τὸν ἔρωτα τοῦτον, ὅστις ὑπῆρξε δι' αὐτὸν ἰσχυρότερος καὶ τοῦ θανάτου, ἀφοῦ οἱ δύο σύζυγοι εἰς διάστημα ὀλίγων ὡρῶν συνητήθησαν ἐντὸς τοῦ τάφου. Τέλος ἐπὶ τῆς παραστάδος τοῦ τοίχου ἀναγράφονται τὰ ἔργα καὶ αἱ ἀνακαλύψεις τοῦ σοφοῦ. Ἀμφότερα, ἀνδρίας καὶ ἀνάγλυφον, θὰ κατασκευασθῶσιν ἐκ λευκοῦ μαρμάρου. Καὶ ἡ θέσις ἢ ὑπὸ τοῦ καλλιτέχνου ἐκλεγείσα, ἐν ᾗ θὰ στηθῇ τὸ μνημεῖον, θαυμασίως ἐξυπηρετεῖ τὴν ἀνάδειξιν τοῦ πρωτοτύπου τούτου ἔργου.

Ἰδὸν εἰς κατάλογος τιμῶν σπουδαίων ἀτογράφων διὰ τοὺς τυχόν ἐνδιαφερομένους: Μία ἐπιστολὴ τοῦ Βαλζάκ, 70 φρ. Μία ἄλλη τοῦ Berthier πρὸς τὸν Oudinot (1812), 155 φρ. Ἐπιστολὴ τῆς Χριστινῆς τῆς Σουηδίας 155 φρ. Ἐπιστολὴ τοῦ Φενελὸν (1704), 92 φρ. Τοῦ Θεοφίλου Γκωσιέ, 30 φρ. Χειρόγραφον οἴχων τοῦ Hugo 100 φρ. Ἀπόδειξις ἐπογογραμμένη ὑπὸ τοῦ Lully (1686) 155 φρ. Ἐγγραφον φέρον τὴν ὑπογραφήν τῆς Μαρίας Ἀντουανέτας, 100 φρ. Χειρόγραφον φέρον σημεῖωμα τοῦ Ναπολέοντος Α', 310 φρ. Μουσικὸν αὐτογράφον τοῦ Ροσσίνι, 125 φρ. Ἐπιστολὴ τοῦ Βολταίρου, 50 φρ. Ἐπιστολὴ τοῦ Ρουσσώ, 35 φρ.

Ἡ κ. Jean Bertheroy, ἢ τὴν εἰκόνα ἰδημοσίευσεν ἄλλοτε ἡ «Πινακοθήκη», ἐξέδωκε νέον μυθιστόρημα ἀρχαῖκῆς ὑποθέσεως, τὸν «Κολοσσὸν τῆς Ρόδου».

Ὁ περιήρμος πίναξ τοῦ Meissonnier, ὁ φέρων τὸν τίτλον Le Spradassin, θὰ εἰσαλεθῇ εἰς τὸ μουσεῖον τοῦ Λουξεμβούργου ἢ τοῦ Λούβρου.

Ἐδωρῆθη εἰς τὸ Γαλλικὸν κράτος ὑπὸ τοῦ ἐρασιτέχνου συλλογῆος κ. G. Osmont.

Εἰς τὴν Καλλ. ἐκθεσιν τοῦ Καίρου ἐπωλήθησαν 14 πίνακες ἀξίας 220 ἑρῶν.

Ἡ μεγάλη καλλιτεχνικὴ περίοδος τῶν Παρισίων ἐγκαινιάσθη διὰ τῆς καλλιτεχνικῆς Société nationale, ἣτις ἔλαβε τὰ πρῶτα ἔργα διὰ τὴν Ἐκθεσιν.

Ἡ ἐποχὴ αὕτη εἶνε ἡ ἐνοχλητικωτέρα διὰ τοὺς καλλιτέχνους ἐκείνους, οἵτινες διορίζονται ἑλληνοδίκαι.

Εἴχομεν κατανήσει βορὰ τῶν νεωτέρων συναδέλφων μας, ἔλεγέ τις ἐξ αὐτῶν. Δὲν ἠμποροῦτε νὰ φαντασθῆτε ποῖον εἶδος βασανιστήριον εἶνε ἐκεῖνο, τὸ ποῖον ὑφίσταται πᾶν μέλος τῆς Ἑλληνοδίκου ἐπιτροπῆς τῆς ζωγραφικῆς ἢ τῆς γλυπτικῆς. Ἀπὸ τῆς ταξινόμησεως μέχρι τῆς ἡμέρας τῶν φαιδρυντηρίων, ἡ ὁποία εἶνε δι' ἡμῶς ἡμέρα τῆς ἀπελευθερώσεώς μας, ὅλα τὰ κωδωνίσματα—τηλέφωνον, γραφεῖον, κλίμαξ ἐπαρθείας—πυροῦν ἀκαταπαύστως στὰ στήθια μας καὶ αἱ ἐπὶ σουτάσει ἢ μὴ τοιαῦτα ἐπιστολαί, ἀλλ' ὅλα ἀνιστοῦσάν ἐνα πίνακα ἢ ἓνα ἀνδριάντα, μίαν κομητογραφίαν καὶ ἐν καλλιτεχνικὸν ἀντικείμενον, πῆπτον βροχηδὸν ἀπὸ πρῶτας μέχρι νυκτός. Εἶπε καταστῆ ἀφόρητος ἡ κατάστασις αὕτη κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη. Τοιοῦτοτρόπως ἀπερσάσαμεν ὅλας ἀπὸ τοῦδε μὴ δημοσιεύωμεν τὰ ὄνόματα τῶν τεχνικῶν. Ὑπὸ τὴν ἀγίδα τῆς ἀνωνυμίας ἐκπληροῦμεν τὸ καθήκον μας, τὸ ἄλλως τε ἀρκούντως δυσάρεστον. Θὰ ἡμεῖθα, ἂν θέλετε, προσωποδοφοῦμι κριταί, ἄλλως τε δὲν εἶνε καὶ τῆς ἐποχῆς;»

Ἐν Παρισίοις ἰδρύθη Σχολή τῆς Βιβλιογραφίας. Τὸ παλαιδὸν ἔτος ἐγένετο μία δομικὴ ἐπὶ τοῦ Ὀμίλου τῶν Βιβλιογράφων διὰ τῶν περὶ τῶν βιβλίων, ἧς ἐπέπνευεν ὑπὲρ πάντων προδοκίαν. Ἐπί τοις διαδοχαιῶν θησαν πλήρη μαθήματα καὶ πρὸ τῶν ἡμερῶν ἐγένετο τὸ ἐναρκτήριον μάθημα ὑπὸ τοῦ κ. Ἐρρίκου Μπουρζελιέ, ἐνὸς τῶν διευθυντῶν τῶν βιβλιοπωλείων Ἀρμὰν Κολέν.

Κατὰ τὴν διδασκαλίαν τοῦ δ κ. Μπουρζελιέ ἔθηκε τὸ πρῶτον τοῦ προγράμματος ἐρώτημα : Τί ἐστὶν βιβλίον ; Ὀμιλήσει δὲ περὶ τῆς νέας ταύτης ἐποχῆς, ἧς ἐγκαινιάσει τὸ πρῶτον τοιοῦτον σχολεῖον, περὶ τοῦ μέλλοντος τοῦ ἐπιφυλασσομένου εἰς τὴν βιομηχανίαν ταύτην τοῦ βιβλίου, ἢν ἠρήθη καλλιτέραν καὶ περὶ ἧς ἐν τούτοις οἱ βιβλιόμορφοι δὲν πρέπει νὰ ἀπεληλυθῶσι.

Ὀμιλήσας εἶτα περὶ σχημάτων, ἱκονογραφίας, ἐκτυπώσεων καὶ ἐκδόσεων, ἐπέστησε τὴν προσοχὴν τῶν ἀκροατῶν του διὰ μιᾶς ἀναδρομικῆς μελέτης περὶ τῆς προπολήσεως, διηλὼν εἰς αὐτοὺς περὶ τῶν προκατῶν του κατὰ τοὺς διαδοχούσας αἰώνας : Νικολάου Φλαμιέλ, Ροβέρτου Στεφάνου, Βαρβέν, Ρανδουέλ κλπ. Καὶ κατέληξεν ἀναγνώσας στίχους τινὰς ἐπικαιροῦς τοῦ Βερανζέ.

Θριαμβεῖ εἰς τὸ Γαλλ. Θέατρον ἡ «Σολάνζ», ὅπερα καυμικὴ συγκροτηθεῖσα πνεύμα καὶ λάμπριν, ἐνθουσιώσαν τὸ κοινόν. Εἶνε κατ' ἐξοχίαν ἔργον κοκρικόν, ἐνέχον ἐμπνευσίαν καὶ φαντασίαν μουσικὴν ἐμποιοῦσαν τὰς θαυμασιωτάτας συγκινήσεις.

Εἰς τὴν δευτέραν πρῆξιν τῆς Σολάνζ φάλλεται τὸ τραγοῦδι τοῦ Σαυβριάνδου. Ὁ μουσογρός, πρόγραμμα, ἐμελοποίησε καὶ ἐνοργάνωσε τὸ δημῶδες θέμα κατὰ τρόπον λεπτότητα περιγραφικόν, ἐνφ' ἧς ἕτερον διετήρησεν βίον τὸ ἥρωμα τῆς Γαλλικῆς παραδόσεως.

Ὁ κόμης δὲ Μπωμόν μετὰ τοῦ ζωγράφου Γεωργ. Μπουσσόν, τοῦ κόμητος δὲ Ρουγιέ, τοῦ κ. Αἰμ. Ρόζε ταμίου τῆς ἱππικῆς ἐταιρείας καὶ ὄμιλος καλλιτεχνῶν διοργάνωσαν ἐν Παρισίοις ἐκθεσὶν τῶν ζωγράφων καὶ γλυπτῶν τῶν ἀπικουσιάντων ἱπποῦς. Ὁ περιώνυμος ἄγγελος ζωγράφος Θωμὰς Μπλίγκ, ἐκθετεὶ πλησίον τῶν διατρεπτετέρων ἀπροσωπογράφων τῶν ἑλλαντῶν οἱοὶ εἶνε ὁ γλύπτης Τουργουένιέφ καὶ οἱ κ. κ. Βοίρηαν, Βυσσόν, Ραυλ Ταυερνιέρ, δε Ρυιλλέ, Choquet, Colin, Van Marcke de Lummen, καὶ ἡ ὑποκόμησα de Villeueuve Bargemont.

Πολὺς γίνεται λόγος διὰ τὸ νέον μυθιστόρημα τοῦ Ρενέ Μουλιέφ «Ὁ καλλιτέρας φίλος» ὅπερ ἔχει ἀκαταμάχητον θέλημα.

Ἐπ' ἐκαιρίᾳ τῆς ἐκδόσεως τοῦ Ἀ' τεύχους τῆς «Ἑλληνικῆς βιβλιογραφίας» ὁ ἡμέτερος διευθυντὴς δι' ἄρθρον δημοσιεύθη ἐπὶ τὸ «Νέον Ἄστυ» προέτεινε ὅπως ἡ ἐργασία αὕτη ἦτις περιλαμβάνει τὰ ἀπὸ τοῦ ἔτους 1907 ἑλληνικὰ ἔργα, ἀναδράμῃ εἰς τὴν ἀπὸ τῆς ἀπελευθερώσεως τοῦ Ἑθνους πνευματικὴν παραγωγὴν, καταρτίσθη πρὸς τοῦτο εἰδικῆς ὑπὸ τοῦ Κράτους ἐπιτροπῆς.

Ὁ ἐπιμελητὴς τῆς «Ἑλλ. βιβλιογραφίας» εἶχε τὴν καλοσύνην νὰ ἀποστείλῃ πρὸς τὸν διευθυντὴν τῆς «Πανακοθήκης» τὴν ἐπομ' ἡν ἐνδιαφέρουσαν ἐπιστολήν.

Ἐν Ἀθήναις 18 Μαρτ. 1909

Ἀξιότιμη κύριε Καλογερόπουλε Ἡ γνώμη σας περὶ συντάξεως Ἑλληνικῆς βιβλιογραφίας ἀπὸ τῆς Ἑλαιοστάσεως εἶνε βεβαίως ἀρίστη καὶ χρησιμότητι θὰ ἦτο μᾶλλον ἢ συνέχεια τῆς βιβλιογραφίας τοῦ Legrand, διότι τότε θὰ εἴχομεν βιβλιογραφίαν ἀπὸ τῆς ἀλώσεως τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἀνευ διακοπῆς. Ἀλλὰ τὸ ἔργον εἶνε δυσχερέστατον, καὶ ἀδύ-

νατον νὰ συντελεσθῇ ἂν δὲν ἀναλάβῃ τοῦτο τὸ Κράτος μὴ ὑπαρχούσης παρ' ἡμῖν Ἀκαδημίας. Ἡ Ἑλληνικὴ κυβερνητικὴ ὥριση πιστώσεις ἐκατοντάδων χιλιάδων δραχμῶν πρὸς καταρτισμὸν τῆς Ἑλληνικῆς βιβλιογραφίας τῆς τελευταίας πενηκονταετίας, καὶ τῆς βιβλιογραφίας ταύτης ἐξεδόθη ἤδη ὁ Α' τόμος καὶ φυλλάδια τοῦ Β'. Ἀλλ' ἐν Ἑλλάδι τὸ ἔργον δὲν προσκόπτει εἰς τὰ ἐν Ἑλλάδι ἀναπόφευκτα ἐμπόδια. Διδύμι οἱ συντάκται τῆς βιβλιογραφίας εἶχον πολὺν βοήθημα ἐκδομένου βιβλιογραφίας εἰδικῆς καὶ τοῦς καταλόγους τῶν πληθῶν Ἑλληνικῶν βιβλιοθηκῶν, δημοσίων, δημοτικῶν, μοναστηριακῶν, βιβλιοθηκῶν ἀνωτέρων ἐκπαιδευτηρίων κλπ. Περιώρισαν δὲ καὶ τὸ ἔργον εἰς τὴν ἀναγκαζήν μόνον τῶν βιβλίων, οὐχὶ δὲ καὶ τῶν ἐφημεριδῶν καὶ τῶν περιοδικῶν, ἡμῖστα δὲ τῶν ἐν τούτοις κατασκευασμένων πραγματειῶν. Ἡμεῖς οὐδὲν ἀπολύτως ἔχομεν βοήθημα. Θὰ ἦτο δ' ἀτελεστάτη ἢ διὰ τῆς βιβλιογραφίας σκοπομένη εἰκὼν τῆς πνευματικῆς ἐνεργείας τῶν Ἑλλήνων, ἂν δὲν περιελαμβάνετο ἐν αὐτοῖς καὶ ἡ ἐν τῷ περιοδικῷ τύπῳ ἐκδηλουμένη.

Νεώτερος ὢν εἶχον ἐργασθῆ εἰς καταρτισμὸν Ἑλληνικῆς βιβλιογραφίας καὶ εἶχον καταγράψῃ πολλὰς χιλιάδας βιβλίων. Τινὰ τούτων κατέστησαν ἀχρηστοὰ μετὰ τὴν ἐκδοσὴν τῆς βιβλιογραφίας τοῦ Legrand. Πολλὰ εἰς κῆποιον τὰ εἶχον δόση νὰ τὰ συμβουλευθῆ καὶ δὲν μοῦ τὸ ἐπέστρεψεν. Ἀλλ' ἔχω ἀκόμη, ἑκατὸς χιλιάδας, τὴν ἐκδοσὴν βιβλιογραφίας ὅμοιας εἶχεν ἀναγγεῖλη καὶ ὁ μακαρίτης Κουμανούδης, ἀλλ' ἀγνοῶ τὴν τύχην τοῦ ὅμοιο, ὅπερ εἶχε συλλέξῃ. Εἶχε δὲ καὶ ὁ μακαρίτης Παύλος Λάμπρος ἐργασθῆ εἰς σύνταξιν βιβλιογραφικοῦ καταλόγου, καὶ μέρος τούτου περιέλαβεν ἐν τῇ ἱστορίᾳ τῆς τυπογραφίας ἐν Ἑλλάδι. Τὸ ἔργον τοῦτο, ἐλέγχον μεγάλην φιλοπονίαν καὶ ἀκριβείαν καὶ γινώσκον τῶν πραγμάτων, ἤρχισεν ἐκδιδόμενον ἐν Ἐρμούπολει, ἀλλὰ δὲν συνεληφώθη. Τὰ ὑπολειφθέντα βιβλία, πολλαὶ τὸν ἀρτῶν, τὰ εἶχον ἰδίᾳ πολλὰς δὲ ἔξῃ ὁ ἀείμνητος ἤρχε εἰς τὸ γραφεῖόν του εἶχον τοῦτο τὸ ἑξαιρετικόν, διὰ εἰς τὰ πλείστα βιβλία ἑομείων καὶ τὸ ποσοδὸν τῶν ἀντιτύπων τῆς ἐκδόσεως. Ἀνοτυχῶς δὲν ἐβρίσκειται παρὰ τοὺς νότους αὐτοῦ, περιελθόντα εἰς εἰς ἄλλας χεῖρας.

Ὅθεν τὸ ἔργον πρέπει νὰ γίνῃ ἐξ ἀρχῆς, νὰ γίνῃ ουστηματικόν καὶ μεθοδικόν, καὶ διὰ κοινῆς συνεργασίας πολλῶν λογίων. Ἐπὶ τοῦ παρόντος ὡς ἔχουσι τὰ πράγματα εἶνε ἀνεφικτόν.

Μετ' ἑξαιρέτου ἐπολήψωσας Ν. Γ. Πολίτης

Ἐν Λονδίῳ τὴν 13 Ἀπριλίῳ συνέρχεται διεθνὴς συνέδριον Γυναικῶν. Ὑπερδιακόσια ἀντιπρόσωποι θὰ ἀντιπροσωπεύουσιν 21 ἔθνη.

Τὴν 1 Μαΐου ἀνοίγει ἐν Ἀρσέῳ Διεθνὴς φωτογραφικὴ Ἐκθεσις, ἧς θέλει διαρκέσῃ μέχρι τέλους Ὀκτωβρίου. Ἡ Ἑλλὰς ἐπισημῶς προσκληθεῖσα θ' ἀντιπροσωπευθῇ διὰ τοῦ κ. Κ. Κόνσολα.

Ὁ κ. Φαγκὴ τῆς Γαλλ. Ἀκαδημίας δι' ἄρθρον του προτάει τὴν ἀνέγερσιν ἀνδριάντος εἰς τὴν κερίαν δὲ Σεβινιέ. Ἡ πρότασις ἐγένετο κατ' ἦν ἡμέραν ἀπὸ τῆς ἐκδοσεως τῆς βιβλιογραφίας τῆς ἀνωτέρων Παρισίων, ἦτο δὲ πολλὸ φρονικόν ὁ διαπραγμῆ σοφὸς νὰ μνησθῆ ἐκείνης, ἧς ἔγραψε τὰς περισσότερας ἐπιστολάς.

Ἀπέθανεν ὁ ζωγράφος Ἑμμανουήλ Λαμπάκης. Ὁ θανάτῳ ἐπορεύθη εἰς Μόναχον, ἠσχολεῖτο δὲ κυρίως εἰς ἐκκλησιαστικὰ θέματα. Πρὸ τριετίας εἶχε διορισθῆ καθηγητῆς εἰς τὴν πρῶτην τάξιν τῆς Πολυτεχνικῆς σχολῆς, ἠπλήρξε δὲ ἐκ τῶν ἰδρυτῶν τῆς Καλλιτεχνικῆς Ἑταιρείας. Ὁ «Ἀρχαιοδραματογράφος» θεωρεῖται ἐκ τῶν καλλιτεχνῶν ἔργων του.

Ἡ ΕΘΝΙΚΗ ΕΟΡΤΗ ΚΑΙ Ο ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΣ ΤΥΠΟΣ

Σεμνὴν καὶ ἐπιβάλλουσαν τελετὴν διοργάνωσεν ἡ Ἑταιρεία τοῦ Περιοδικοῦ τύπου στέψασα τὴν παραμονὴν τῆς Ἑθν. ἑορτῆς διὰ μεγαλοπορεπῶν ἐκ δάφνης στεφάνων τοὺς ἐν τῷ Ἀ' Νεκροταφείῳ τάφους τοῦ Κοραῖ, τοῦ Κολοκοτρώνη, τοῦ Κανάρη καὶ τοῦ Ἀνδρούτσου. Εἰς τὸν πένθιμον ἑορτασμὸν παρίστη ὁ κ. ὑπουργὸς τῶν Ἑσωτερικῶν, ὁ γραμματεὺς τοῦ Δήμου καὶ πλείστοι, ἴδια ἐκ τοῦ ὑποδοῦλου Ἑλληνισμοῦ.

Ἐπὶ τοῦ τάφου τοῦ Κοραῖ προσεφώνησεν, ἐντολὴ τῆς Ἑταιρείας, ὁ διευθυντὴς τῆς «Πανακοθήκης» ὡς ἑξῆς :

«Τοὺς τάφους τριῶν ἐπιφανεστάτων πρωταγόντων τοῦ ἔθνους ἡμεῖς ἡμεῖς ἑορτάζομεν, τὰ ὅσα τῶν ὀπιῶν φιλοσοφίας, ἀλλὰ καὶ ζηλοτύπως κρατεῖ εἰς τὰς ἀγκάλας τῆς ἡγῆ αὐτῶν μεγάλων ἱστορικῶν ἀναμνήσεων, ἡ «Ἑταιρεία τοῦ Περιοδικοῦ Τύπου». Ἀθηνῶν ἀπηχοῦσα πόθον εὐλαβῆ καὶ πάγκοιτον, στέφει ἐπὶ τῇ ἐπιτεφῇ τῆς ἐνδοξοῦς ἡμέρας μετὰ δάφνης στεφάνων.

Δάφνη ἀπλή, ἀλλ' ἀμάραντος προσήκει εἰς τὰ λείψανα τῶν ἡρωικῶν προμάχων τῆς Πατρίδος, ἧς, μετὰ τόσα μαρτύρια καὶ τόσους διωγμούς, χάρις εἰς τὴν ἐλευθερίαν αὐτῶν, ἀνίστη ὡς ὁ Θεάνθρωπος, ἵνα κηρύξῃ καὶ ἀπὸ τὸ Ἑὐαγγέλιον τῆς ἐλευθερίας καὶ ἐγκολπωθῆ τὴν σημαίαν τοῦ Πολιτισμοῦ. Ἡ δάφνη εἶνε τὸ μᾶλλον ἀρμόδιον ἐπιμνημόνονον θυμίαμα, μετὰ τὸ ὅποιον τὸ ἔθνος, ἐλεύθερον ἢ δουλεῖον, περιβάλλει τὰ τετιμημένα ὀνόματά των. Ὁ δαυλὸς τοῦ Κανάρη, ὅστις ἐμνημόνη εἰς στήλην πύρρος διασκορπίσασαν τὰ σκότη τῆς δουλείας, ἡ στρατηγικὴ ιδιοφυΐα τοῦ Κολοκοτρώνη, ὅστις ἀπῆρξεν ὁ ἀνευ ἀέμματος κραταιὸς ἡγέμων τοῦ Μωρείου, ἡ πολυμήχανος τόλμη τοῦ Ὀδυσσεὺς Ἀνδρούτσου, ὅστις ἀπῆθαναισθη εἰς τὴν Γραβίαν καὶ ἐξέπνευσεν ἐπὶ τῷ Ἀθανάτῳ τῆς Ἀεροπόλεως Βράχου, ἀποτελοῦν τὰς χαρακτηριστικτέρας ἐκδηλώσεις τῆς Μεγάλης Ἑποποιίας. Εἰς τὸν οσμὸν τούτων περιβολὸν συννητήθησαν αἱ ἐκφρατικώτεροι φουογονωμῖαι τῆς νεωτέρας Ἑθνικῆς δόξης : ὁ πυρπολητὴς ἐκ τῶν Νήσων, ὁ στρατάρχης τῆς Πελοποννήσου, ὁ ἀρχηγὸς τῆς Ἀνατολικῆς Ἑλλάδος.

Στέφοντες σήμερον τοὺς τάφους τῶν τριῶν τούτων ἐνδοξῶν ἡρώων, στέφοντες ἅμα νεορῶς καὶ πάντας τοὺς ὑπὲρ πίστεως καὶ πατρίδος εὐκλεῶς ἀγωνισαμένους. Ἀλλὰ πρὶν ἢ καταθέσωμεν τὰ θαλερὰ κτερίσματα ἐπὶ τῶν τάφων ἐκείνων, οἵτινες ἐν τῇ ἀλότητι αὐτῶν ἐγκλείουσι τόσῳ μεγάλῃν δόξαν καὶ τόσῳ φωτεινῇ ἱστορίᾳ, πρὸ τοῦ παλλεῖσκον μανωαλείου σου προσερχόμενοι, Ἀδαμάντιο Κοραῖ, γερατὸ τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Γένους πρόδρομος, καταθέτομεν φύλλα δάφνης, ταπεινοὶ ἀλλὰ πιστοὶ ἐργάται τοῦ καλάμου, τοῦ ὁποῦ οὐ ἠπλήρξας ὁ ὑπὲρ τοῦ ἀπαράμιλλου Διδασκαλός. Στεφανοῦμεν σέ, ὅστις ἔζησας μετὰ τὸν ἀσβεστον πόθον τῆς ἀπελευθερώσεως τῆς Πατρίδος, σέ, ὅστις ἐπέε τοῦ πνευματικοῦ καὶ ἠθικοῦ μεγαλείου τῆς πάσαν ἀφιέρωσας τὴν διάνοιαν, σέ, ὅστις ἀνεδείχθης εἰς χρόνους περιπτειώδεις καὶ ἐπωδύτους, τῶν Ἑλληνικῶν γραμμάτων ὁ σοφὸς καὶ ἐμπνευσμένος Ἱεροφάντης.

Εἶτα ἐπακολούθησεν ἡ στέψις τῶν ἄλλων τάφων, προσφωνησάντων ἐνθουσιωδῶς τῶν συναδέλφων κ. κ. Α. Σπηλιωτοπούλου καὶ Σ. Τσαλούγου. Ἡ ἑορτὴ ἐνεποίησεν εἰς πάντας τοὺς παρευρεθέντας βαθύτατην συγκίνησιν.

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΑΙ ΕΙΔΗΣΕΙΣ

Ἐν τῷ Παρνασσῷ ὁ κ. Λάμπρος ἀνεκοίνωσεν νέα περὶ τῆς κόρης τῆς Δήμου, ἧς εἶδεκεν ὅλην εἰς τὸ γνωστὸν δράμα τοῦ Προβλεγγίου, ὁ ὁποῖος ὡς ποιητῆς, δὲν ἠρέυνησε πηγὰς, ἀλλ' ἀπλῶς ἐκ τῆς παραδόσεως ἐνεπνεύσθη.

Ἐν παλαιὸν βιβλίον περιήλθεν εἰς χεῖρας τοῦ κ. Λάμπρου, ὁ ὁποῖος εὗρεν εἰς ἐξαμέτρους λατινικοὺς στίχους πληροφῶριαν τινὰς περὶ τῆς κόρης τῆς Δήμου. Ἰδίως ἐξαιρεται ἡ ἀνδρεία τῆς εἰς τὴν ὑπεράσπισιν τῆς πατρίδος αὐτῆς ἐναντίον τῶν Τούρκων, ὅτε ὁ ἥρωισμὸς αὐτῆς ἐκλείσθη διὰ τῆς παραδόσεως.

Ὁ κ. Ἀδαμαντίου ὠμίλησε περὶ τῶν φραγκικῶν ἐπιδράσεων εἰς τὴν ἀρχιτεκτονικὴν τοῦ Μιστρά.

Εἰς τὰς Ἑλληνικὰς χώρας, ἂν ἐξαιρέσωμεν τὴν Ρόδον καὶ τὴν Κύπρον, ἐλάχιστα ἔχην παρατηροῦνται ἐπιδράσεως τῆς γοθτικῆς ἀρχιτεκτονικῆς. Εἰς τὴν Χαλκίδα, εἰς παλαιὰν βασιλικὴν ἀνοικοδομηθεῖσαν ἐπὶ Φραγκοκρατίας, ὑπάρχουν ἔχην φραγκικῆς ἐπιδράσεως. Ὁμοίως καὶ εἰς τὸν ναὸν τοῦ Δαφνίου καὶ εἰς ἐκκλησίαν καταστραμμένην τῶν Ἀθηνῶν, τὴν Ὑπαπαντήν, εἰς τὰς ὑπωρείας τῆς Ἀκροπόλεως.

Ἐν δὲ τῇ Πελοποννήσῳ εἰς τὴν Ἀνδραβίδα, τὴν πρωτεύουσαν τοῦ πριγκιπάτου τῆς Ἀχαΐας, σώζονται τὰ λείψανα λατινικῆς ἐκκλησίας, τῆς Ἁγίας Σοφίας, καὶ παρὰ τὸν Ἀλφειὸν τῆς Παναγίας τῆς Ἴσοβας.

Ἰδίως ὅμως εἰς τὴν πολυτίμον νεκρόπολιν τοῦ Μιστρά, τὸ Γεράκι, παρατηροῦμεν περισσότερα ἔχην φραγκικῆς ἐπιδράσεως εἰς τὴν ἀρχιτεκτονικὴν τῶν ναῶν. Εἰς τὸν Μιστράν ἔχομεν ὀλίγιστα τεκμήρια γοθτικῆς ἀρχιτεκτονικῆς. Τόσα τινὰ γοθτικὰ, κοσμηθέντα εἰς τινὰ παραθύρων τῶν Παλαιῶν, ἴδιως δὲ τοῦ πύργου τῆς Περιπέπτου καὶ τὸ κωδωνοστάσιον τῆς Παντανάσσης. Ὡς τύπος ὅμως τοῦ κωδωνοστασίου τούτου ἐχρησάμεθα τὸ ὠραίον τοῦ Ἀφεντιοῦ.

Τὴν αἰτίαν τῶν ἐπιδράσεων τούτων εὐρίσκει ὁ κ. Ἀδαμαντίου εἰς τὰς ξένας ἡγεμονίας, αἱ ὅποιαι ἔζησαν εἰς τὸν Μιστράν, γενόμεναι σύζυγοι τῶν δεσποτῶν. Εἰς τὰς ἤδη δὲ γνωστὰς Ἱταλίας δεσποίνας προσέθηκε καὶ μιᾶν Γαλλίδα, τὴν Ἰσαβέλλαν ντὲ Λουζινιάν, τῆς ὁποίας τὸ μονόγραμμα ἀναγινώσεται ἐπὶ μαρμαροῦ τοῦ Μουσείου Μιστρά.

Εὗρισται δὲ ὁ κ. Ἀδαμαντίου εἰς Κυπρίους χρονογράφους καὶ τὴν εἰδησίην, ὅτι ἡ κόρη τοῦ δεσποτοῦ Θεοδώρου Β' Ἑλένη ὑπανδρεύθη τὸν Ἰωάννην Β' καὶ ἔγενε ἑθναίνα τῆς Κύπρου. Αἱ ἐπιδράσεις ὅμως αὐταὶ εἶνε μόνον ἐξωτερικαί, χωρὶς νὰ μεταβάλλωσι τὴν φύσιν τῆς βυζαντινῆς ἀρχιτεκτονικῆς, ἡ ὁποία εἶμινε πιστὴ εἰς τὸς παραδόσεις αὐτῆς. Ὅτω καὶ ἡ μελέτη τῆς ἀρχιτεκτονικῆς, ὡς καὶ ἡ μελέτη τῆς λογοτεχνίας, δεκνύει, ὅτι οὐδεμία ξενικὴ κατάρτησις ἠδυνήθη νὰ ἀλλοιώσῃ τὸ ἑλληνικὸν πνεῦμα.

Εἰς τὴν Ἀμερικανικὴν ἀρχ. σχολὴν ὠμίλησεν ὁ κ. Β. Χιλ περὶ τοῦ Ἀνατολικοῦ μέρους τοῦ Ἐρεχθίου, καὶ ὁ κ. Β. Διμισσοῦρ περὶ τῶν Προπυλαίων.

Εἰς τὴν Γερμανικὴν ἀρχ. σχολὴν ὠμίλησεν ὁ κ. Οὐγκο Πρίντς περὶ τῆς ἀρχαίας Κρητικῆς θρησκείας καὶ ὁ κ. Δαῖρπελδ περὶ ἀνασκαφῶν ἐν Ὀλυμπίᾳ καὶ Πίσᾳ (παρὰ τὴν Ὀλυμπίαν).

Οἱ ἀναχωρήσαντες διὰ Κάϊρον, ὅπως ἀντιπροσωπεύουσιν τὴν Ἑλλάδα εἰς τὸ Ἀρχαιολογικόν Συνέδριον Ἀρχαιολόγοι, θὰ κάμουν τὰς ἑξῆς ἀνακοινώσεις : Ὁ κ. Καβαδίας θὰ ἐμιλήσῃ περὶ ἀρχαίων Ἑλληνικῶν πολιτισμῶν. Ὁ κ. Σπ. Λάμπρος περὶ τῆς γενέσεως τοῦ δικεφάλου ἀετοῦ καὶ τῶν εἰκόνων τῶν

Βυζαντινὸν Ἀυτοκρατορῶν». Ὁ κ. Τσουντας «περὶ τῆς ἐξελίξεως τοῦ σπειροειδοῦς Μυκηναϊκοῦ κοσμηματός». Ὁ ἔφορος κ. Στάης, «περὶ τοῦ περιωνύμου αναγλύφου καὶ τῶν βάθρων τῶν ἀνευρεθέντων μεταξὺ Φαλήρου—Πειραιώς». Ὁ ἔφορος κ. Γ. Σωτηριάδης θὰ ἐλέγηται ἐκ νεωτέρων ἐρευνῶν γεωγραφικῆς ἀνακρίσεως, ἀπαντήσας πρὸς τὰ ἀρχαίω συγγραφεῖ Πολλυβίου.

Ἐν Σπάρτῃ ἔξωθεν τοῦ Ρωμαϊκοῦ Θεάτρου ἀνευρέθησαν πηλινὰ εἰδώλια τοῦ 2ου καὶ 3ου μ. Χ. αἰῶνος, μετ' αὐτῶν δὲ παραδόξως ἀναμεμιγμένα καὶ μολύβδινα ἀναθήματα, εὐρεσκόμενα συνήθως εἰς τὰ πολλὰ παλαιὰ στρώματα τῆς 5ης καὶ 6ης π. Χ. ἑκατονταετηρίδος. Οἱ ἀνασκάπτοντες τὸ Ρωμαϊκὸν Θέατρον ἀρχαιολογοὶ ἀπέκοψαν μέρος τοῦ ἀσβεστοκίστου κρηπίδατος, ἵνα ἀνερευνησῶσι τὰ ἐπ' αὐτὸ ἀρχαῖα στρώματα, κείμενα παρὰ τὸν πανάρχαιον ναὸν τῶν γεωμετρικῶν χρόνων.

Πλείστα γεωμετρικὰ ἀγγεῖα, χάλκιναι τῶραι, πέρνοι, ταινίαι, δακτύλιοι, χαλκοὺς κρίος, βοῦς, γελῶνη, ὀστῆες βοῦς, κίων, εἰς σκαραβαῖος καὶ ψηφίδες ὄμοιοι ἐξ ὑελώδους μάζης διακρίνονται μεταξὺ τῶν ἐν τῇ θέσει ταύτῃ εὐρημάτων.

Τοῦ Ἡρώου ἐλάχιστος γῶμος ἔχει ἀνασκαφῇ, εὐρέθησαν δ' ἐν αὐτῷ πῖθοι ἀνάγλυτοι, ἐνθα ἀκριβῶς τὰ ἐν τῷ Μουσείῳ τῆς Σπάρτης ἀποκείμενα λαμπρὰ ἀνάγλυφα τοῦ θου αἰῶνος.

Δύο τεμάχια ἰσχυρῶς ἀνάγλυκτα μετὰ μέρους λεόντων, πάντως πρόεργονταί ἐκ τοῦ πηλίνου ἀετώματος τοῦ παναρχαίου ναοῦ.

ΝΕΑΙ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

ὑπὸ τοῦ ἐν Γαργαλιάνοις γνωστοῦ λογιῶν κ. Νίκου Λαμπροπούλου ἐξεδόθη, τρίτον ἤδη ἔτος, τὸ «Τριφυλιακὸν Ἡμερολόγιον». Ἡ ὕλη εἶνε ἐκλεκτὴ γραφεῖσα κατὰ τὸ πλεῖστον ἀπὸ ἐγκρίτους λογογράφους καὶ ποιητάς. Δημοσιεύονται ἐν αὐτῷ μελέται, διηγήματα, μεθυγραφίαι, ποιήσεις τῶν κ. κ. Σπ. Δεβεάζη, Γ. Δροσίνη, Κ. Καροφύλα, Δ. Καλογεροπούλου, Ι. Κονδυλάκη, Ν. Λαμπροπούλου, Π. Δημητρακοπούλου κ.λ.π. καὶ τῶν κυριῶν Εἰρήνης Ἀθηναίας, Σιβύλλης, Ἐλ. Λάμαρη, Ρεβέκκας, καὶ Μ. Πίπινα. Τὸ «Τριφυλιακὸν Ἡμερολόγιον» ἐδραιωθὲν χάρις εἰς τὴν δεξιότητα τοῦ φιλοκάλου ἐκδότου, κατέχει ἐξαιρετικὴν ὄλιαν θέσιν ἐν τῇ φιλολογικῇ ἐπαρχιακῇ κινήσει.

M. Constantin Rados à l'Exposition Maritime Internationale de 1907 par un Bordelais Bordeaux. Εἶνε δικαία ἠθικὴ ἱκανοποίησις ἡ ἐκδοσις τοῦ τεύχους τούτου, ἐν τῷ ὁποίῳ ἐξάιρεται ἡ θαυμασία δράσις τοῦ κ. Κωνστ. Ράδος ἐν τῇ Διεθνεί Ναυτικῇ ἐκθέσει τοῦ Βορδῶ, τῇ γενομένῃ πρὸς διετίαν. Ὁ κ. Ράδος διὰ τῆς ἐργασίας αὐτοῦ τῆς ἀόκνου καὶ πεφωτισμένης συνετέλεσεν ὅπως ἡ Ἑλλάς ἀντιπροσωπευθῆσον ἦτο δυνατόν πληρέστερον καὶ ἐπιτυχέστερον, καὶ νὰ ἐφέλικύσῃ οὕτω τὸ ἐνδιαφέρον τῶν ξένων ἀντιπροσώπων καὶ τῶν ἐπισκεπτῶν ἐν γένει τῆς ἐκθέσεως.

Ἐξεδόθη γαλλιστὶ ἡ ἐν τῇ σειρά τῶν διαλέξεων τοῦ «Monde Hellenique» γενομένη ἑμιλία τοῦ φίλου κ. Ν. Ἀδσκαρη Περὶ τῶν πρώτων ἐτῶν τοῦ Νεοελληνικοῦ Θεάτρου. Ἡ ἑμιλία ἦτο μία φαιδρῶτάτη σάτυρα τῆς νηπιώδους καταστάσεως τοῦ Ἑλλ. θεάτρου, τὸ ὁποῖον ἠκολούθει τὴν ὄλην τότε μορφήν τοῦ ἀναγεννωμένου ἔθνους. Ἄλλ' ἂν δε' ἡμᾶς ἡ περιγραφή τῆς πρώτης ἐκείνης ἐποχῆς ἐνέχει ἐνδιαφέρον,

ἡ Γαλλικὴ μετάφρασις δὲν ἦτο ἀπαραίτητος, προκειμένου νὰ γνωσθῶσι λεπτομέρειαι, αἱ ὁποῖαι μόνον τὸν εἰρωνικὸν γέλωτα δύνανται νὰ προκαλέσουν.

Ρήγας Γκόλφης Τὰ τραγούδια τοῦ Ἀπρίλι. Ποιητικὴ συλλογὴ ἐξ 80 σελίδων καὶ 40 ποιημάτων. Ὁ ποιητὴς δυστοχῶς εἶνε μαλλιαρὸς καὶ τὸ ποιητικὸν ἀσθημᾶ του, τὸ ἄξιον προσοχῆς, πνίγεται εἰς τὴν γλωσσικὴν ἀκαλαισθησίαν. Δὲν θέλουν νὰ ἐνοήσουν μερικοὶ νεαροὶ ποιηταί, ἄξιαι ἀληθῶς καλλιτέρου μέλλοντος, ὅτι αὐτοκτονοῦν φιλολογικῶς παρασυρόμενοι εἰς τὴν καταδόθραν, ἡ ὁποία λέγεται μαλλιάρισμος. Εἶνε ἀξιολόγηται διότι ἦτο δυνατόν νὰ ἀναγνωσθῶν καὶ νὰ ἐκτιμηθῶν, ἂν ἐχαλίναγώγουν τοὺς γλωσσικούς ἐξωφρενισμούς των.

Νέηλος ποιητῆς, με ξενικὴν φυσιογνωμίαν, ποιητικὰ μαλλιὰ καὶ ἀρκετὰ χρήματα ὁ κ. Σικελιανὸς μύστης μίαν φορὰν τῆς «Ν. Σκηρῆς» κατὰ τὴν μακαρίτικην Χριστομάνειον ἐποχὴν, ἐξέδωκε τὸν Ἄλαφροῖσκιωτον. Οἱ γλυκανάλατοι κριτικοὶ τῆς κλίμας ἐλκυσθέντες ἀπὸ τὸ δέλεαρ τῶν λιρῶν, ἐξετράπησαν εἰς βλακοπραγίας κατὰ τῆς αἰσθητικῆς, καύσαντες ἀφρόνον λιθανωτῶν πρὸς τῆς ποιητικῆς αὐτῆς ἐμφανίσεως καὶ δὲν ὠκνησαν νὰ παραβάλλουν τὸν ποιητὴν τοῦ Ἄλαφροῖσκιωτου πρὸς τὸν Σολωμόν, τινες δὲ, ἀντιστάσεως μὴ οὔσης, τὸν ἴσχυον ἀνώτερον ἀκόμη τοῦ ψάλτου τῆς Ἐλευθερίας. Καλὰ κοιμᾶται ὁ δυστυχεσμένος Σολωμὸς εἰς τὸν τάφον του. Περιττὸν νὰ τοῦ ταρασσῶν τὴν γαλήνην οἱ τυφλοπόντικοι τοῦ Ἄλαφροῖσκιωτου!

Ἔθνικα ὑποθήκαι, ὑπὸ Στέλλου Τσαλούχου. Ὁ συνάδελφος διευθυντῆς τοῦ «Ἐθνικοῦ βήματος», ὅν διακρίνει εὐτολμος δράσις, ἐκθέτει τὰς σκέψεις αὐτοῦ περὶ τῆς ἐσωτερικῆς καταστάσεως καθ' ὅλας αὐτῆς τὰς πολιτικὰς ἐκδηλώσεις καὶ διαγράφει ὅποιον πρῆξι νὰ εἶνε τὸ πολιτικὸν πρόγραμμα ἐν τοῖς ἐθνικοῖς ζητήμασιν. Ὁ συγγραφεὺς δεικνύει διὰ τῆς μελέτης ταύτης εἰλικρινῆ πατριωτισμὸν.

Ὁ σεβ. ἐπίσκοπος Σύρου κ. Ἀθανάσιος ἐξέδωκεν ἐπιστημονικὴν ἀνασκευὴν τῶν περὶ καταγωγῆς τοῦ ἀνθρώπου ἰδεῶν τοῦ καθηγητοῦ κ. Μηλιαράκη.

Ἡ ζώη μου. Ὁ Σύλλογος περὶ διάδοσιν τῶν Ὀφελίμων βιβλίων ἐξέδωκε τὰ ἀπομνημονεύματα τοῦ ἀμνηστου ἱδρυτοῦ του Δ. Βεκέλα, τὰ ὁποῖα οὗτος θήσκαον κατέλιπε πρὸς ἔκδοσιν εἰς τὸν σύλλογον. Τὰ ἀπομνημονεύματα ἀφορῶσι τὴν παιδικὴν καὶ νεανικὴν ἡλικίαν αὐτοῦ, ἀναφέρονται δὲ εἰς προσωπικὰς ὄλιαν ἀναμνήσεις. Ἐκτὸς τῆς ἀφηγήσεως τῶν οἰκογενειακῶν γεγονότων, περιλαμβάνονται ἐντυπώσεις αὐτοῦ ἐκ τῆς γνωριμίας μετ' ἐπιφανῶν φίλων του τοῦ Ἀέοντος Μελά, Τ. Φιλήμονος, Σπυρ. Τρικούπη, Ἀλ. Ραγκαβῆ, Ἰουλ. Τυπάλδου. Ἐνδιαφέρον εἶνε τὸ μέρος τῶν φιλολογικῶν του ἐκμυστηρεύσεων, ἐν ᾧ συνοψίζονται καὶ αἱ γνωσταὶ περὶ γλώσσης ἰδέαι τοῦ ἐκλιπόντος λογιῶ.

ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ

Ἡ «Ἐπιστημονικὴ Ἠχώ», ἡ ὑπὸ τοῦ ἐγκρίτου καθηγητοῦ κ. Σ. Παπανικολάου διευθυνομένη εἰσήλθεν εἰς τὸ τρίτον ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τῆς ἔτος.

Κριτικὸς Ἀστὴρ. Τὸ μόνον ἐν Κρήτῃ φιλολογικὸν περιοδικόν. Ἐξεδόθη τὸ 5ον φυλλάδιον εἰκονογραφημένον. Περιεχομένα: Ὁ Ἑλλητισμὸς καὶ οἱ προτάται αὐτοῦ ὑπὸ Οὐλερίου Βλαμῶβιτα. — Μάξιμος ὁ Μαργουίνος ἐπίσκοπος Κυθῆρων. — Ἐντυπώσεις ἐκ τοῦ 1908. — Τὸ ὄργανον (διήγημα). — Ἡ Σαπφὴ ποίημα ὑπὸ Αἰμιλ. Ἐλευθεριάδου κλπ.